

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsak četrtek.
 Cena: Letno Din 32,-, polletno Din 16,-, četrletno Din 8,-, inozemstvo Din 64,-

Uredništvo in upravniki: Maribor, Koroška c. 5

Telefon interurban 113

Cena inseratom: cela stran Din 1400,-, pol strani Din 700,-, četrt strani Din 350,-. Mali oglasi beseda Din 1,-, stalnim popust

Vojni hujškači.

Ob izbruhu svetovne vojne.

Starejšim, ki so bili priča izbruha svetovne vojne, še bodo v živem spominu takratni vojni hujškači. Kmetiske očete in sinove so vozili na razna bojna polja, na železniških postajah po mestih je kričala od Nemcev ter nemškutarjev nahujskana mladež: »Živila vojska! Doli z izdajalc! Zmaga je naša!«

Kmet v vojaški obleki je preklinjal vojno že pri izbruhu; a je moral molčati, sicer bi bil veleizdajalec. Bojne poljane so se pokrile z mrliči iz kmetskih vrst. Grozote od nerazsodnih ljudi zahtevanega klanja so se gromadile dnevno in kdo je izpil kelej vojnih brdkosti do dna? Mar li oni, ki so pozdravljali ter zahtevali morijo? O ne! Ko so slišali o krvi ter smerti, so se poskrili kot šurki. Živelji so doma v zaledju na popolnoma varnih vojaških mestih, ali pa so si polnili žepe kot vojni liferanti in dobičkarji. Kmetski oče in sin, ki sta bila odločno proti vojni koj v začetku, sta klonila glave pod meč smrti; v domovini so izžemali kmetske domove vojni hujškači z ovaduštvom ter vsemi mogočimi rekvizicijami. In tako je šlo leta in leta. Kmet je umiral na raznih frontah; doma pa so stradale in obupavale kmetske matere z ubogo deco!

Ko je bilo vojno gorje na vrhuncu, se je upala edino Slovenska ljudska stranka pod neustrašenim voditeljem dr. Korošcem dvigniti klic: Morije mora biti konec, zahtevamo svobodo in svojo državo! Ko je šel klic po koncu vojne od ust do ust, je bil zopet kmet oni, ki se ga je oprigel in strl avstrijsko suženstvo.

Po uspeli Jugoslovanski deklaraciji so se vrnili ostanki naših očetov ter sinov na rodno grudo s sklepom in prisego: Vojna je največje gorje! Vojno klanje se mora preprečiti za vselej! V vsaki vojni je glavna žrtev kmet z življenjem in imetjem!

In ko se je rodila naša nova država, zavladal zaželeni mir, so bili vojni hujškači oni, ki so kazali na kmeta vojaka, češ: zakaj si bil tako neumen, da si se boril. Doma bi bil ostal kot jaz in bi bil lahko imovit vojni dobičkar.

Današnji vojni hujškači:

Od prevrata do predkratkim je potihnil v naši državi klic po vojni.

Še-le sedaj, ko sta Radičeva in Pribičevičeva stranka v opoziciji, so zavalovili iz teh vrst klici: Na vojno!

Odkar nista Radič in Pribičevič na vlasti, ovirata s svojimi hujškarijami vsako uspešno parlamentarno delo. Ker jima ni uspelo, da bi bila strmolagila sedanje vlado z vpitjem ter hujškarijo, jima je dobrodošla prilika, ko bi naj obravnavala skupščina Nettunske pogodbe.

O Nettunskih pogodbah smo pisali že v zadnji številki našega lista dve razpravi. Čitatelji in naši naročniki so lahko uvideli iz objavljenega, da ni nobenega vzroka vznemirjati javnost radi zgoraj omenjenih pogodb. Naš zunanjji minister dr. Marinkovič je izjavil pred skupščino, da je hujškarija z Nettunskimi pogodbami navadna demagogija od strani opozicije. Kljub vsem pomirjevalnim izjavam iz vrst vodilnih vladnih krogov so pobunili radičevci in samostojni demokrati nerazsodno mladino po večjih mestih. Prišlo je radi hujškarij voditeljev Radičeve in Pribičevičeve stranke do žalostnih izgredov med katerimi so se čuli klici: na vojno! Vlada je morala preprečiti nasilne nastope nerazsodnih ljudi, ker ve, kaj je vojna in kaj bi nam prinesla.

Kedo hujška sedaj po takorekoč komaj končanem svetovnem klanju zopet na vojno? Mar li kmet, ki tvori pretežno večino prebivalstva, nosi vsa davčna bremena, kojega sinovi služijo vojake? Ne in zopet ne! Zahteva po vojni se je rodila in buknila na dan iz ust voditeljev Radičeve in Pribičevičeve stranke, ki so bili vsi med svetovno vojno na varnem in ki bi bili tudi danes v slučaju vojnega gorja v ravno istem položaju!

Hujškati je lahko, nositi posledice demagogije, je druga!

Prepričani smo, da je naš slovenski kmet razsodnejši od neuke mestne mladeži in opozicionalnih zapestljivcev in bo ostal hvaležen notranjemu ministru dr. Korošcu, da je zadušil klic ter vpitje po zopetni vojni. Treba si bo pa dobro zapomniti, kdo je obnovil zahtevo po zopetni vojni, ko se še niti zdaleč niso začelile rane svetovne morije.

Naš pogumni kmet je obsojal zahtevo po svetovni vojni, on bo znal tudi prav oceniti sedajno nerazsod-

nost voditeljev Radičeve in Prebečevičeve stranke..

Dr. Korošec — ne Radič ali Pribičevič — se je upal nastopiti med svetovnim klanjem za mir, on je znal in še bo znal preprečiti tudi v naši novi državi vojno nevarnost.

Iz ravnokar beleženih vrst pa lahko uvidi vsak, da so si vojni hujškači pred svetovno vojno in danes enaki za las! Naš kmet pa, ki je izpil kelih komaj končanega klanja do dna, bo znal tudi presoditi, da bi bilo uresničenje Radič-Pribičevičeve sedanje vojne hujškarije največje zlo za našo celo državo in posebej še za — Slovenijo!

Slovenski kmet je zaupal Slovenski ljudski stranki in njenemu voditelju in bo to storil tudi sedaj, ko gre za okrepitev in podaljšanje tokanj zaželenega miru!

Z POLITIKI RAZGOVORI

»Kri je tekla zaradi Italijanov«, je načel gospodar običajni nedeljski razgovor s svojimi pritelji. »Nedolžna kri mladih, nahujskanih dijakov.«

»Kako je to bilo?« so vpraševali priatelji.

Gospodar, ki bere vsaki dan naš dnevnik »Slovenec«, ve o tem natančno vse, zato jim je razložil:

»Opozicija je hujškala po svojih listih do skrajnosti. V skupščini je razbila klopi in razsajala kot zdivjana žival. So pa mladi dijaki mislili, da morajo tudi oni dati duška svojemu domoljubju in javno pokazati, da so zoper Italijo. Tri dni so rogovili po mestu Beograd. Na 30. maja zvečer pa so hoteli napraviti še posebno demonstracijo. Policija jih je razgnala. Dijaki pa so šli v kavarno »Ruski car«, tam so ponosili na ulico vse mize in stole in zadelali ulico na obe strani, da ni bil mogoč noben promet. Nato so znosili iz kavarne še vse krožnike, posodice ter kozarce, žlice, vilice in nože in so začeli vse to metati na policijo in na orožnike, ki so prišli policiji na pomoč. Ko jim je tega zmanjkalo, so pobirali kamenje in vse, kar jim je prišlo pod roke in s tem obmetavali policijo. Vjeli so tudi enega orožnika in njegovo kapo nataknili na visok drog. Pozivom policije so se sveda rogali in se odstranili niso ho-

tel. Pa je morala policija nápraviti red. Prišlo je do sponada. Ranjeni so bili na obeh straneh. Devet orožnikov je bilo ranjenih iz revolverjev dijaštva. Zato so tudi ti oddali strel med dijaštvo, kjer je bilo še več ranjenih. Ker pa se dijaštvo le ni umaknilo, so poskusili še s tem, da so poklicali požarno brambo, ki je z mrzlimi curki hotela ohladiti razburjeno mladino. Dijaki pa so navalili na gasilne vozove in jih hoteli odpeljati. Orožniki so sedaj navalili na uporno mladino in jo potisnili v kavarno »Ruski car«. Koliko je ranjenih in če je kdo smrtno ranjen, se prvi dan ni dalo ugotoviti, vendar so vsa poročila opozicije pretirana!«

»Hujščaki naj bi se postavili v prvo vrsto, če se jim že tako ljubi krv!«, je pripomnil invalid, ki ga je že ves teden grizlo v srcu, da se še najdejo taki politiki kot je Radič in Pribičevič, ki hujskajo na vojsko!

»Da, da!«, je nadaljeval gospodar, »ti ljudje, ki so nahujskali mladino, so bili na varnem! Ti so se skrili, kakor bi se poskrili tudi tedaj, če bi prišlo do vojske z Italijo, na katero sedaj hujskajo! Na vesti opozicije, ki je nahujskala te mlaide fante, je vsa ta nesreča, ki jih je zadela!«

»Radič je menda res znorel«, je dostavil bivši radičevec, »saj hujščaki že tudi kmeta na punt! Bral sem, da hoče tekom poletja pognati kmete v boj zoper Beograd. Pripravlja velike demonstracije, hujščaki, naj srbski in hrvaški kmetje ne plačujejo več nobenega davka, naj se s silo upro. Ker se mu ne posreči, da bi pognal našo državo v vojsko zoper Italijo, pa hoče povzročiti krvoprelitje v državi sami!«

»Če so hrvaški kmetje res tako nespametni, da bi se upirali s silo, ne morem verjeti. Še manj pa, da bi vlada Radiču pustila kaj takega, ker ve, da Radiču ne gre za drugo kot le za to, da si s Pribičevičem zopet pripori vstop v vlado. Tem ljudem je namreč začelo primanjkovati — denarja! Preje so ga jemali iz državnih blagajn, sedaj pa so že predolgo izven vlade!«

»Ja, pa kmata v Srbiji in na Hrvaškem res odirajo! Strašne obresti mora plačevati!« je skušal zagovarjati hrvaškega kmata bivši radičevec.

»Imaš prav! Hrvaški in srbski kmet sta izročena na milost in nemilost bank, ki jih res odirajo. Toda, zakaj pa Radič in Pribičevič ne ustavljata zadrug, posojilnic, kakor jih imamo pri nas, zakaj ne pomagata — kmetu? Povem vam, da zato ne, ker so ravno njihove banke iste, ki jih odirajo! Liberalni kapitalisti in bankirji kmeta odirajo na eni strani, na drugi strani pa ga hujskajo po svojih političnih prijateljih Radiča in Pribičeviča na upor, ker vedo, da bo potem kmet še bolj zalezel v stisko in ga bodo še lažje odirali!«

»Mi pač nimamo vzroka, da se upiram! Davke so nam znižali, dohodnino odpravili, mir z Italijo zasigurali, posojilo najeli, da bomo po-

popravili ceste, zajezili naše reke, zboljšali vinograde in travnike!« Tako so kmetje govorili. Gospodar je pa dejal: »Jaz pa svetujem upor! Uprimo se tej lažnjivi radičeveci in demokratski politiki in upirajo naj se ji vsi njeni dosedanji somišljenjeni med nami! Ta upor naj gre med kmeti; to bodi naše delo!«

»Na ta upor ġremo vsi!«

POLITIKAL

V NAŠI DRŽAVI.

Demonstracije po celi državi. V vseh večjih mestih so se vršile demonstracije v zelo velikem obsegu. Najhujše so bile v Beogradu. O tem govorimo v zaglavju »Politični razgovori« podrobnejše. Demonstracije so nastale vsled pretirane gonje opozicije glede nettunskih konvencij in so imele namen, da poženejo našo državo magari v vojsko z Italijo. Pri demonstracijah so zažigali italijansko zastavo in sliko Mussolinija. Vlada je skušala te demonstracije obdržati v redu in miru, kar se ji je posrečilo povsod, le v Beogradu je nahujskana mladina povzročila spopad s policijo.

Vukičevič ima popolno zaupanje. Opozicija je na dolgo in široko pisarila o tem, da Vukičevič nima radikalnih poslancev za seboj. Nekateri so celo obtožnico pisali zoper njega in jo objavili. Vukičevič pa je sklical za 31. maja popoldne klub radikalnih poslancev. Navzočih je bilo 105 poslancev. Zahteval je od njih zaupnico. In samo 15 poslancev je glasovalo za obtožnico, 90 poslancev pa stoji kot en mož za Vukičevičem. Če zdaj pogledamo onih 15, kdo so, vidimo, da so sami tisti, ki bi radi bili ministri, pa jih Vukičevič ne sprejme v vlado, so svoj čas bili že v njej, pa so bili — korupcijonisti.

Dr. Korošec dobil zaupnico. Opozicija hoče predvsem — Slovence izriniti iz vlade in zato tako napada ravno dr. Korošca. Radič in Pribičevič namreč pravita, da je Slovenija država v državi, ker dobiva razne ugodnosti za oblasti kot jih drugod ne. Ta dva hočeta omajati ravno stališče dr. Korošca. Dr. Korošec je na seji našega kluba dobil popolno zaupnico. Ve pa naj, da mu zaupta tudi ves slovenski narod, ki gleda njegovo veliko delo za mir in red.

Radič — osmešen. Radič sedaj silno hujščaka zoper nettunske konvencije. Listi pa so začeli priobčevati njegove govore, kako je hvalil te pogodbe, ko je bil v vladi, ki je te pogodbe podpisala. Ves svet se zdaj Radiča smeji, ker preklinja, kar je blagoslovil.

Podpredsednik narodne skupščine umrl. Poslanec Davidovičeve stranke Radoslav Agatonovič, ki je bil sedaj tudi podpredsednik nar. skuščine, je nagloma podlegel pljučnici.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Vsa Evropa govorí o našem sporu z Italijo. Ker so prišla poročila o demonstracijah na obeh straneh tako v Italiji kot v Jugoslaviji, v vse večje evropske liste, ni čuda, da se na splošno le o tem razpravlja.. Nekateri so mnenja, da je bojažljnost na obeh straneh tolika, da je pričakovati vojsko. Oni, ki pa bolj pozna položaj, pa vedo, da so te demonstracije izvršile le mlade, nahujskane mase, zato stvari ne vzamejo resno. Dejstvo je, da o teh dogodkih že niti Društvo narodov ne bo razpravljal.

Z zvezo držav okrog nas — ni nič! Italija je dolgo kuhalala zvezo vseh držav okrog nas. Vendar je ta zveza propadla. Med Grčijo in Turčijo in tudi Bolgarijo so take razmere, da do dogovora ni prišlo. Ravno tako se ni posrečilo Rumunijo pridobiti zoper Jugoslavijo. Samo Albanija je italijanski stražar na Balkanu, pa še ta nestalen in je le toliko zvest, kolikor dobi — denarja!

Kdo bo v Nemčiji gospodar, se še zdaj ne ve. Gotovo pa je le eno, da tudi v Nemčiji pride vlada, ki hoče mir s sosedji. In to je glavno!

Angleško-ruska pogajanja? Anglija se čuti primorano, da vendarle uredi gospodarska vprašanja z Rusijo.

Vatikan in Čehoslovaška sta zopet v dobrih odnošajih. Pred leti je zradi izzivanja katoliške Cerkve papeški odposlanec zapustil Prago. Čehoslovaška vlada pa je spoznala na pako in je sprejela papeškega odposlanca z največjimi častmi. Tudi z dvorca je visela papeška zastava.

Vatikan in Jugoslavija. Ker je urejena zadeva glede zavoda sv. Hieronima, se bo pristopilo sedaj k pogajanju za konkordat. Tako bo tudi naša vlada uredila to vprašanje in zasigurala katoliški Cerkvi v naši državi one pravice, ki ji gredo.

ZANEDELJO

Sredi med nami.

Med dnevi, ki jih obhaja Cerkev z veliko zunanjo slovesnostjo, je tudi praznik presv. Rešnjega Telesa. Slovesne procesije se vijejo po mestnih ulicah, med travniki in polji zunaj na deželi, glasi se petje in godba, pokajo topiči, siplje se cvetje. Tako nas hoče opozoriti Cerkev tadan na največji zaklad, ki ga ima naša vera, na največji zaklad, ki ga nosi zemlja, na Kristusa, ki živi pod podobo kruha med nami kot pravi Emanuel — Bog med nami. Je tudi zelo potrebna taka opozoritev. Ali ne veljajo tolikokrat tudi nam besede, ki jih je govoril Janez Krstnik judovskemu ljudstvu: Sredi med vami stoji, katerega vi ne poznate!

Da, sredi med nami, v vsaki naši cerkvi živi Kristus, naš Bog, naš Zvezličar, a kolikokrat je, kakor da bi ga mi ne poznali, ne vedeli za njega!

Verni oče pobožne Katarine Emerih se je, ko je delal na polju, velikokrat obrnil proti župnijski cerkvi, sè je zbral za nekaj trenutkov in je spregovoril nekaj besed počeščenja ter ljubezni do Kristusa. Kadar je šel učenjak Kontardo Ferzini mimo cerkev, se je odkril s takim veseljem, kakor da bi pozdravljal svojega najboljšega prijatelja in znanca. Kolikokrat je šel kardinal Belarmino, ko je bil še mlad fant, mimo cerkvę, je stopil za nekaj trenutkov vanjo, češ, se vendar spodobi, da pozdraviš svojega Boga. Kolikokrat pa gredo naše misli k našemu Bogu v cerkvi? Kolikokrat mi obiskujemo svojega Boga? Ko bi ne bilo stroge zapovedi, da gremo vsaj vsako nedeljo v cerkev, kolikokrat bi nas zanesle naše noge pred tabernakelj, pred Kristusa? Kristus, Bog v naših cerkvah, a kaka je naša pobožnost pred njim? Bog med nami, a kolikokrat ga mi ne poznamo! Kadar je bil Možes v dvomih in negotovosti, kaj naj stori, je šel v najsvetješ, pred skripto zaveze, nad katero je svetel oblač oznanjal božjo pričujočnost. Ali hodimo tudi mi k Bogu, ki živi med nami, po svet v raznih dvomljivih zadevah in negotovosti? Ali ne bi tam pred tabernakeljem, pod večno lučjo, prišla luč tudi v naše duše? Ali nimamo v cerkvi onega, ki je govoril: Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil? — A mi na to tako pozabljamo, zato pa tako težko in z nevoljo trpimo, in tako omagujemo v težavah življenja.

Sredi med nami je Kristus, ki je iz neizmerne ljubezni trpel in umrl za nas. Z vsako sv. mašo nam hoče živo predočiti svojo smrt, hoče, da bi se mi polni ljubezni in hvaležnosti spominjali njegove neizmerne ljubezni, ki nam jo je izkazal, ko je žrtvoval svoje življenje za nas. Kakor enkrat na križu, tako tudi pri živi predočitvi svoje smrti prosi Kristus za nas, posebno za one, ki so pri sv. maši pričujoči. Prosi, da bi nam Bog prizanesel kazni, ki smo jih zasluzili, da bi nam dal milost spreobrnjenja in poboljšanja, da bi rosil na nas milosti za dušo in dobrote za časno življenje. A kolikokrat velja tudi o sv. maši, da je med nami Kristus, a ga mi ne poznamo. Ali smo pri sv. maši z zavestjo, da smo tako blizu onega, ki je umiral za nas? Kje je kolikokrat naša ljubezen in hvaležnost do Kristusa? Kje je naša želja in naše hrepenenje po Kristusovih milostih? Kakor je kaj z našo sv. mašo ob delavnikih, če imamo čas in priliko? O življenju častitljivega Baltazarja Alvarec se pripoveduje, da je molil nekoč v globoki pobožnosti pred tabernakljem. Naenkrat je videl, kako se je tabernakelj odprl in je stopil ven na oltar Kristus v podobi malega otroka. Roke njegove so bile polne dragocenih biserov in ljubeznjivo je gledalo božje Dete Baltazarja. Ta je prosil Kristusa, naj mu pove, kaj pomeni ta prikazan. Odgovoril mu je: Ti biseri so

moje milosti. O, da bi ljudje le prihajali in jih jemali! — Da, vsako jutro stopa božje Detet na naše oltarje z rokami polnimi milosti, a včasih ni nikogar, ki bi mu odvzel te nebeške bisere.

Sredi med nami je Kristus in se hoče v sv. obhajilu združevati z našimi dušami, da bi jih vedno bolj очiščeval, krepčal, dvigal, da bi mi iz njega kakor mladiké iz vinjske trte pili pravo krščansko življenje, življenje čisto po Kristusu, življenje čisto po Bogu. Ko je Kristus svetu dala največji čudež svoje ljubezni, ko je samega sebe skril pod podobo kruha, da bi tako postal kruh za življenje sveta, je rekel apostolom: Kako sem hrepenel jesti z vami to velikonočno jagnje! — Tako govoril Kristus še tudi sedaj, ko gleda iz tabernaklja naše duše, ki so tako slabbe, tako omadeževane, ko gleda toliko duš, ki jih ljubi z božjo ljubeznijo, a one brez njega propadajo in se izgubljajo, izgubljajo morebiti za vedno. Kolikokrat pri oltarju pojde obhajilni zvonček, tolilikorat je to vabilo Kristusovo: Kako hrepenim jesti z vami, jesti s teboj to velikonočno jagnje! — A kolikokrat zopet velja, da ga ne poznamo, da se ne zavedamo, kaj, koga imamo pri obhajilni mizi. Evangelij nedelje v osmini presv. R. Telesa pripoveduje priliko, kako je gospodar napravil bogato večerjo in jih je veliko povabil. Ko je prišel čas večerje, povabljeni niso hoteli priti. Gospodar je poslal svoje hlapce in jim ukazal, da pripeljejo na večerjo uboge, slepe, hrome, gluhe, ki jih najdejo zunaj na cestah. Hlapci so storili tako, a pravi evangelij: Še je dovolj prostora. — Tako tudi Cerkev v imenu Kristusovem v zadnjih časih vabi k božji večerji, vabi k večkratnemu sv. obhajilu nas, ki smo ubogi, slepi, hromi, gluhi na svojih dušah, pa še vedno velja: Še je dovolj prostora, dovolj prostora tudi za tebe!

Naj bi letosnji praznik presv. Reš. Telesa zbudil v nas živo zavest, ko ga imamo v sv. hostiji med nami, kaj nam hoče biti. Naj bi nas ta praznik tesno navezel na Kristusa, našega Boga v zakramantu presv. Reš. Telesa. Ne zabimo: naše cerkev s presv. zakramentom, v katerem živi Kristus in se nam daje uživati, so predokno, so začetek nebes. Če teh nebes tukaj na zemlji ne maramo, ali bodemo imeli nebesa po svoji — smrti? Gospodar v evangeliju je rekel: Povem vam pa, da nobeden tistih mož, ki so bili povabljeni, ne bo okusil moje večerje.

Kratek življenjepis mehikanskega predsednika Calles-a.

Kakor znano, divja v Mehiki divji boj zoper katoliško Cerkev. Za glavnega povzročitelja tega preganjanja moramo smatrati predsednika Calles-a (izgovori: Kaljes). Njegov boj

zoper katoliško Cerkev nam bo takoj bolj umljiv, če pogledamo malo v življenje tega moža. Posneti so ti podatki iz nemškega misijonskega lista »Die kath. Missionen«.

Iz mladosti Callesove nič vemo nič gotovega, kakor se tudi ne more dokazati z listinami, da bi bil pravega mehikanskega pokolenja. Pojavil se Calles naenkrat kot učitelj na ljudski šoli v mestu Guaymas v provinci Sonora. Njegova učiteljska služba je zelo trpeila radi njegovega pisančevanja. Bilo je znano po vsem mestu, kako je napol pijan mučil otroke v šoli. Nekaj časa je bil tudi blagajnik učiteljskega društva. Ker je začelo v blagajni primanjkovati denarja in ker so postajale pritožbe staršev zoper njega vedno hujše, je bil odpuščen iz učiteljske službe.

Calles se je nato udal popolnoma pisančevanju in razuzdanosti, dokler mu ni njegov stric, ki je imel v mestu precej vpliva, priskrbel — službe mestnega davčnega uradnika. Novi uradnik je stopil čisto na stran tedanjega diktatorja v Mehiki, Diaz, za katerega je veliko agitiral, pri čemur je uporabil kot agitatorično sredstvo vedno poln sodček žganja. Pri prihodnji reviziji mestne blagajne, ki jo je upravljal Calles, je manjkal tisoč mark. Tat bi bil moral v ječo, ker je pa Callesov stric manjkajočo svoto povrnil, je bil samo od službe odstavljen. Njegov brat ga je nato sprejel kakor družabnika pri hotelu »Mehika« in mu polagoma prepustil vso upravo. Calles je kmalu zopet prišel v denarne težkoče, katerih ga je rešil požar, ki je upepelil hotel. Z zavarovalnino 24.000 mark se je presebil v notranjost province Sonora. Njegovi sorodniki so mu prepustili večje posestvo, katero je pa dal takoj v najem, da bi se lažje udajal razkošnemu in razuzdanemu življenju. Nato je bil nekaj časa najemnik velikega mlinja. Cvetiče podjetje, edini veliki mlin daleč naokoli, je čez malo časa popolnoma propadlo in posestniki so nagnali nezvestega in nesposobnega osrbnika. Sorodniki so sedaj Callesa čisto zapustili, zato je stopil v službo kot natakar. Z dveema svojima priateljema je bil strah vse okolice, posebno strah vsakega poštenega dekleta.

Ko je bil leta 1911 premagan Diaz, katerega pristaš je bil Calles, je prešel k zmagovalcu Francu Masteru. Ta ga je v plačilo poslal za komisarja v okraj Agua Prieta. Tukaj se je Calles razven uradnika udejstvoval še tudi kot trgovec. Odpril je veliko trgovino, gostilno in še igralnico — kljub temu, da so bile igralnice prepovedane. Njegova podjetja so začela zelo prospnevati. Nekega bogatega trgovca so našli umorjenega od neznanega morilca, njegovo blago pa se je kmalu nato znašlo v Callesovi trgovini. Calles je kaznoval tudi pjanice, ki so prihajali iz drugih gostiln, z globo 25 mark, tiste, ki so se napili v njegovi gostilni, pa samo z globo 4 mark ali pa sploh nič. S po-

glavarjem roparskih tolp Tomažem Boras je ropol na veliko živino so sednjih držav. Ko se je znebil svojega pomočnika, je to obrt nadaljeval na svojo roko. V nadaljnih bojih je bil Calles vjet in so ga že hoteli ustreli, pa so ga po posredovanju Manuela Huerta pustili pri življenu.
Dalje prih.

NOVICE

Za častnega kanonika je bil inštituiran v mariborski stolni cerkvi v četrtek župnik pri Sv. Jurju ob južni železnici g. Valentin Mikuš.

Podpredsednik narodne skušnine umrl. V četrtek, 31. maja je umrl v Beogradu na posledicah pljučnice drugi podpredsednik narodne skupščine g. poslanec Radoslav Agatnovič. Rajni je bil član Davidovičevih demokratov. Radi svoje znanosti in prijaznosti je bil priljubljen tudi pri političnih nasprotnikih. Rodom je bil iz Kruševca v Srbiji in po svojem pravem poklicu profesor.

Sedanji sv. Oče star 71 let. Dne 1. junija je bil sedanji papež star 71 let.

Starinske najdbe v Ptuju. Ptuj-ska občina je kupila nekdanji dominikanski samostan, ki bo sedaj polagoma preurejen v muzej (zbirališče zgodovinskih znamenitosti) in v stanovanja. Pri čiščenju in popravah v križnem hodniku so se odkrile zanimive stvari, ki imajo velik zgodovinski in umetniškozgodovinski pomen. Odkrili so se ostanki prvotne samostanske zgradbe iz prve polovice 13. stoletja in sicer dvoje izredno lepih dvojnih oken in freske (slike na mokri omet) iz srede 13. stoletja, ki predstavljajo trpečega Jezusa, svetnike, Marijo z Jezusom in v medaljonih grbe ustanoviteljev samostana. Dalje so se pokazale že tudi plasti fresk iz pozne gotske dobe, ki obsegajo slikano krogovičje na obokih in slike na stenah, ki so pa še pod ometom in končno smrtne zapiske ali beležke o članih samostana. Pri eni sliki je ohranjena letnica 13.. Tudi iz obeh dvojnih oken, od katerih ima eno romanski, drugo pa gotski slog, izhaja, da imamo opraviti z ostanki umetnin iz dobe prehoda romanskega sloga v gotski. Obe okni sta izredno natančno in umetniško izdelani in dobro ohranjeni. Kakega podobnega odkritja, kakor je v dominikanskem samostanu v Ptuju, iz zadnjega časa sploh nismo v Sloveniji.

Nevaren tolovaj pod ključem. V okolici Celja je bil minuli teden prijet od orožnikov več mesecov zasledovani vломilec 38 letni Anton Učakar. Tolovajstvo je izvrševal v družbi Alojzija Grebenšaka iz Št. Ilij, ki je že tudi v rokah pravice. Nedavno je Učakar sam vlomil v hišo posestnika Vinka Janžekoviča v Petrovčah ter odnesel za nad 5000 Din razne obleke in dragocenosti. Isto noč se je splazil tudi v hišo Marije Steinerjeve na Gorici pri Petrovčah,

kjer je enako nagrabil precej obleke ter si prisvojil tudi nekaj gotovine. Po par dnevh se je pojabil v Libojah, kjer je vdrl v trgovino Ivana Sajovca in odnesel za 7213 Din raznega blaga. Po tem vlomu je izginil za nekaj dni proti Mariboru, nakar se je pojabil in nadaljeval svojo vlomilsko obrt.

Učakar je bil že 18 krat kaznovan in je presedel skupno v zaporu že kakih 10 let; razen tega se je nahajjal tudi 3 leta na prisilnem delu v Stari Gradiški. Tako, ko je prišel zopet na prosto, je pričel živeti življenje tolovaja ter se je klatil širom zelene Štajerske. Učakarja bo sodila za zločine porota.

Obsodba Prpičeve roparske družbe. Naš list se je že veliko bavil s Prpičevim tolovajsko družbo, katera je odgovarjala za svoje številne roparske umore ter rope pred zagrebškim sodiščem. Obravnava se je vlekla na dolgo in v sredo dopoldne ješe le bila razglašena obsodba, ki je v glavnem ta-le: Šest razbojnikov je je bilo obsojenih na smrt na vešalah, in sicer: Pavle Prpič mal, Ibrahim Krkič, Nikolaj Brdarič, Mijo Vrbanac, Marijan Krmpotič in Franjo Smoijer. Na dosmrtno ječo je bil obsojen Mijo Vukovič, dočim je Nikola Budak obsojen na 15 let, Juro Prpič pa na 5 let ječe. Zagovorniki so vložili ničnostno pritožbo.

Razstava sodobne kulture v Brnu. Č. S. R. Moravska, s svojo prestolico Brnom in z njo vsa Čehoslovaška republika je stopila v soboto, dne 26. maja pred široki svet, pred vso kulturno javnost s svojo velikopotezno razstavo sodobno kulture. Je to brez pretiravanja nekaj orjaškega, veličastnega. Na 60 ha velikem prostoru stoji 17 raznih paviljonov s skupno razstavno površino 30.000 m². Poleg tega je še 50 manjših zasebnih paviljonov raznih člupisov, kot trgovskih in drugih podjetij.

Razstavljeni je tu poljedelsko in gozdarsko gospodarstvo ter živinoreja z vseh stanovišč, kot biološkega, vzgojnega in izkoriščevalnega. Tu je videti celo obširno kmetsko posestvo s hlevi, podi in drugimi pritiklinami, ki je vse elektrificirano, opremljeno z najmodernejšimi električnimi stroji. Nadalje so zastopane na razstavi vse šole od najnižjih do visokih. Posebno poučne so živinodravniške, strokovne in tehniške šole. Nebroj je tu drugih zanimivosti kot sociologija, psihologija, literatura, zgodovina, žurnalistika, upodabljalnoča umetnost, godba, gledališče in še mnogo, mnogo raznoterosti.

Na pomoč generalu Nobilu. smo poročali, kako je izginil neznano kam italijanski general Nobile s svojim zrakoplovom »Italija«, s katerim je srečno preletel severni tečaj in se je vračal proti Spitzbergom, kjer se je nameraval spustiti na zemljo. Na povratku med severnim tečajem in Spitzbergi je zrakoplov gočovo ponesrečil. Ker še vedno ni nobenih vesti o »Italiji«, se vrše v Italiji z največjo naglico priprave za

novi, na široko zasnovano pomoč za poizvedovanja po generalu Nobilu in njegovih tovariših. Poleg odredbe vlade je konferenca avto- in aerokluba, zrakoplovne lige in velikih aeroplanskih tvornic v Gornji Italiji napravila sklep, da stavi vladi na razpolago primerna italijanska velika letala za organizacijo takojšnje pomoči. Italijanska vlada, ki se je pravtovo temu upirala, je sedaj sprejela ponudbo norveške vlade glede odpasiljatve letal. Milanski župan Belloni je brzovabil italijanskemu poslanku v Oslu, da je mesto Milan pravljeno povrniti vse izdatke za norveške pomožne korake. Sedaj se bo izvršil poskus, prodreti s pomočjo italijanskih alpinskih smučarjev v Novo Frislandijo. V severnih strogovnjaških krogih prevladuje mnenje, da je postal general Nobile žrtev ledu. V času, ko je odplul proti severu, je vladala namreč v severnih pokrajinih velika megla. Ker je pritisnil tudi hud mraz, se je napravila na zrakoplovu ledena skorja, ki se je potem radi tresljajev motorja luhila in so veliki kosi padali na motorje in gondolo. Zrakoplov je bil radi tega poškodovan in prisiljen, da je pristal.

Nov velikanski nemški zrakoplov. V Friedrichshafenu ob Bodenskem jezeru na Nemškem gradijo nov zrakoplov, ki bo po velikosti presegel vse dosedanje zrakoplove. Dobil bo ime »Graf Zeppelin« in bo imel med drugim več spalnih kabin, klubsko sobo in kuhinjo. Novi zrakoplov bo zgrajen še tekom letošnjega poletja. Kakor je izjavil dr. Eckener, bo napravil že njim dva poskusna poleta. Prva vožnja bo šla iz Friedrichshafena v Ameriko in nazaj. Nato pa bo sledil polet okrog sveta preko Rusije, Japonske in Amerike nazaj v Nemčijo. Dr. Eckener upa, da bo končal polet okrog sveta v 14 dneh.

Pravo čudo na polju hitrosti. Nemeč Friderik Opel je znašel in že preiskusil takozvani raketni avtomobil. Je to poseben avto, ki ima od zadaj rakete. Eksplozije prižganih raket poženejo voz v tek po več sto kilometrov na uro. Prve poskušnje vožnje so se že vršile na občno začudenje zadnje tedne. Iznajditelj tega res čudnega voza pravi, da bo zvišal sčasoma brzino na 600 do 700 km na uro. Sedaj gradi Opel motorno kolo, ki bo prebrzelo 190 km na uro. Nato se bo lotil zgradbe letala, ki bo doseglo brzino 300 do 400 km na uro in še več. Z vso sigurnostjo zatrjuje izumitelj raketnega voza, da bode tekom šestih let letal v višini 1000 km nad zemljo z brzino 20—30.000 km na uro. Potem takem bi se rabilo za potovanje okoli sveta pol dneva.

OZDRAVLJIVOST DVEH NAJHUUŠIH BOLEZI.

Rak.

Ena najhujših bolezni v zadnjih 10 letih je gotovo rak v raznih pojavih. Ta zelo — zelo razširjena bolezen je veljala za neozdravljivo. Pomagati se je dalo le koj skrajna in to

z operacijo. Bagzna koliko poskušov se je že napravilo, da bi se našlo sredstvo zoper to bolezen, ki človeštvo takorekoč kosi. Razno časopisje je prineslo zadnje dni iz Celja vest, da je tamošnji meščanskošolski učitelj Polšak znašel mazilo, s katerim je ozdravil že več prav opasnih slučajev raka, škrofoloze, kostne jetike itd. Za Polšakovo iznajdbo se zanimajo zdravniki in so vsi mnenja, da to novo sredstvo zoper to grozno bolezen res pomaga. G. Polšak je bolnike fotografiral pred združljjenjem. Slike kažejo jasno, da je sredstvo učinkovito in je g. Polšak dosegel s svojim mazilom uspehe kar kor doslej nikdo pred njim. Pod vodstvom zdravnikov bo otvoril g. Polšak v Celju sanatorij (zdravilišče), kjer se bodo zdravili po njegovih navodilih bolniki, katere razjedajo razne vrste raka, kostne jetike in škrofoloze. Polšak je dal že jayne izjave, da bo dal svojo iznajdbo človeštvu v splošno uporabo. Bog daj, da bi se novo sredstvo zoper raka res obneslo. V tem slučaju bo postal g. Polšak eden največjih dobrotnikov trpečega človeštva.

Gobavost.

Ena najbolj starih ter strašnih bolezni je gobavost. Ta bolezen je razširjena še danes po toplejših krajinah, a jo imamo tudi pri nas po Makedoniji in Črni gori. Gobavost je veljala doslej kot neozdravljava, izvzemši nekaj prav lahkih slučajev. Kakor znano, je gobavost kožna bolezen, ki razjeda tkaničje, tako da odpadajo bolnikom celi udje. Bolezen je silno nalezljiva in gobavce povsodi izključijo iz človeške družbe; včasih so se skrivali po duplinah, sedaj so na samotnih otokih zgrajene bolnice, kjer žrtvujejo njihovi negi svoje življene usmiljene sestre. Dr. A. Paldrocku se je sedaj posrečilo po dolgoletnem raziskovanju, najti uspešno sredstvo zoper gobavost. Poiskusi dr. Paldrocka so rodili že lepe uspehe in je veliko upanje, da bo gobavost črtana iz seznama neozdravljevih bolezni.

Opozarjamо cenjene čitatelje na danšnjo prilogo v »Slov. Gospodarju« od bančne poslovalnice Bezjak v Mariboru, Gosposka ulica št. 25.

Na Sočo! Na Pijavo! Po vseh mestih samostojno demokratska mladina, ki je organizirana v Orjuni, Sokolu ali liberalnih študentovskih društvih, silno šunta zadnje tedne na vojsko z Italijo. Hujskarija jih je čisto zmešala. Po mestih kričijo: Doli Korošec! Doli vlada! — Zakaj? Ker dr. Korošec kot notranji minister mora skrbeti za red in mir in ker naša vlada noče nove krvave vojske, ampak se hoče mirno sporazumeti tudi z Italijo. To je tudi edino pravilno in pošteno stališče, ki ga zastopa g. dr. Korošec in naša stranka. Noben pameten človek ne odobrava politike Pribičeviča, Žerjava, Pivka, Puclja, in Radiča, ki govorji za novo vojsko. Prav ima naš dopisnik od Marije

Snežne, ko pravi, da naj se zberejo vsi samostojni demokrati, Orjunaši, Sokoli in zelena Pucelj—Radičeva garda, pa naj pod komando Pribičeviča in Radiča odmarširajo na Sočo in Pijavo in se naj tam zlasajo z Lahhi. Mi pametni Slovenci se za temi trumami ne bomo prav nič jokali!

Kako skrbijo socijalni demokratje za svoje ljudi. Pri nas se je oglasil sivolasi starček, ki nam je pripovedoval sledeče: V svoji mladosti so me dobili rdečkarji v svoje mreže. Odgovediti sem se moral Bogu in poštenu. Postal sem celo vodja enega dela socialdemokraških delavcev. Bil sem ognjevit govornik. Zabavljal sem na shodih proti vsemu, kar je krščanskih, proti »farjem«, vodil sem več štrajkov in mislil sem, da me bode to hujskajoče delo osrečilo. Ali kaj se je zgodilo? Dokler sem bil mlad, so me častili, nosil sem ob proslavah 1. majnika rdečo zastavo. A sedaj, ko sem star, obnemogel in ne morem več delati, me socialisti še pogledajo ne. Dasiravno sem plačeval celo življenje v strankino blagajno krvavo zaslužene svoje krajcarje, me rdečkarji danes nočejo več poznati. Edino krščansko misleči ljudje mi pomagajo, da morem živeti. Socijalna demokracija je sam švindelj in nič drugega. Delavcem voditelji te stranke samo sladko govorijo, ali pomagati jim ne morejo. Delavci, pazite, da tudi Vi ne boste po rdečkarjih takoj nesrečni, kakor sem jaz. (Opomba uredništva: Ime dopisnika je v uredništvu na razpolago.)

Proslava zaslужnega moža. Lepo in ganljivo svečanost je obhajala na trojško nedeljo samostanska družina ţ. očetov frančiškanov v Mariboru. Veljala je možu, ki že celik 50 let žrtvuje vse svoje telesne in dušne moči naši predragi bazilik Matere milosti. Znani cerkvenik g. Jakob Nedeljko je po primerem nagovoru sprejel iz rok g. vladnega svetnika in okrajnega glavarja g. dr. Iipavica od Nj. V. kralja Aleksandra podeljeno zlato kolajno za zvesto službovanje. Iz lepih besed smo povzeli, da se odlikovanec že od svojega 19.leta s čudovito vnemo briga za red in snago zaupane mu cerkve in da si je z blagopokojnim p. Kalistom silno veliko prizadeval za pozidanje in okrašenje nove bazilike. Slavljenca je pozdravljal občinski svetnik monsig. dr. Ant. Jerovšek tudi v imenu vsled bolezni od sotnega mestnega župana dr. Juvana in po naročilu g. oblastnega predsednika dr. Leskovarja narodni poslanec Žebot v imenu obeh okoliških županov in monsig. profesor Vreže v imenu svetnih duhovnikov, katerim vselej tako prijazno postreže.

Dva samomora v Mariboru. V Mariboru se je obesil 35letni krošnjar Tomaž Kajfež v Kolodvorski ulici ob nekem plotu. K temu koraku se je odločil radi tega, ker je revež igral znano kočevarsko »fiks-niks« ter pri tem izgubil vse, kar je imel v svoji košari. Od žalosti in obupa se mu je baje omračil um in je v tem duševnem stanju izvršil samomor. — V ne

deljo, dne 3. junija, popoldne se je obesil v svojem stanovanju na podstrešju na Tržaški cesti sodnijski pisarniški uradnik Bonča.

Iz ugledne službe — med tatove. V Mariboru je bil te dni zaprt 35letni dr. Rudolf Fohn. Gimnazijo je dokončal v Celju, pravne nauke v Gradcu in nato je služboval pri sodiščih v Mariboru in Celju. V žalostnem vojnem času se je prelevil Fohn iz sodnika v tatu iz navade. Pred Fohnom ni bila več varna prav nobena stvar, ki je imela le količaj kako vrednost. Pred par leti je že bil kaznovan v Mariboru in se preselil po prestani kazni nekam v Gradec. Ko se je zameril v Gradcu policiji, se je zatekel v mariborsko okolico in prebival nekje v Kamnici. Zaprlji so ga pod sumom, da je ukradel v Mariboru neko motorno kolo. Ko je bil že par dni v zaporu, so prišli na dan tudi drugi njegovi grehi. Med drugim so ugotovili, da je odnesel iz naravoslovnega in fizikalnega kabineta mariborske drž. gimnazije več predmetov, od katerih so jih nekaj našli v njegovem skrivališču pod nekim grmom v mestnem parku. Ker ni izključeno, da ima dr. Fohn na vesti tudi druge tatvine in ker je nekaj ukradenega blaga razprodal, poziva mariborska policija vse, ki so imeli s tem nesrečnim doktorjem kakornekoli kupčije, da to prijavijo ali njej, ali pa najbližnji očni postaji.

Dva smrtna slučaja pri Slovenski Bistrici. Slovenjebistroška okolica je zadnje dni v mesecu maju močno žalovala. Dne 29. maja je umrl g. Flor. Leskovar, posestnik in občinski odb. v Spodnji Novivasi. Njegovega pogreba se je udeležila ogromna množica sorodnikov, rojakov in prijateljev. Marsikatero oko se je porosilo, ko ga je ob odprtji gomili g. monsignor dr. Anton Jerovšek proslavljal kot vzor moža, očeta in katoličana. Hiša, ki je bila do sedaj hiša veselega petja, skoro vsi sinovi in hčerke so bili nam reč več let dobri in požrtvovalni cerkveni pevci, je zagrnjena v globoko žalost. — Dne 30. maja so pa naši zvonovi zaplakali žalostno slovo g. Štefanu Hodriš, posestniku in občinskemu odborniku v Kovačevi vasi. Pokojni je bil vesele narave, vzoren mož in skrben gospodar. Za njim žaluje žena, trije sinovi, od katerih je eden v podčastniški šoli, in dve hčerki. — Počivajta v miru, blaga moža, dobra očeta in vrla katoličana! Žalujočima rodbinama pa izrekamo naše najiskrenje sožalje!

Žrtev jetike. V pondeljek, dne 4. t. m., je v Gomilici (Slov. Krajina) preminul 16letni Ivan Sobočan, bratranec bogoslov.-duhovnika g. Kolencu. Postal je žrtev neizprosne jetike. Pred dvema letoma se je prehladil in od tistega časa je pologoma hiral. Od letošnje Velike noči naprej je moral prenašati silne muke. V kratkem času je izgubila hiša tri otroke, zato je njegova smrt starše in tudi sorodnike zelo potrla.

Samoumor ali zločin? Nekega dne proti koncu preteklega meseca so na-

šli obešeno v Sebebovcih (Slov. Krajina) mlado ženo Jožeta Dervarič. Raznesla se je novica, da si je zaradi nekega domačega prepira sama končala življenje. Komaj pa je bila pokopana, je dobilo drž. pravdništvo ovadbo, da so mlado ženo domači zastupili in jo potem obesili. Državno pravdništvo je odredilo ekshumacijo, ki se je dne 28. m. m. tudi izvršila. Notranje dele so poslali v Ljubljano na opazovalni oddelek, ki bi naj doignal, ali so zastrupljeni ali ne. O izidu opazovanja še ni nič znanega.

Žalostna smrt mladega meža. Pretekli teden je bil v Turnišču (Slovenska Krajina) pokopan 30letni Štefan Trboča, sin uglednega trgovca s poljskimi pridelki. Smrt je povzročil konj, ki ga je brčnil v trebuh in mu predrl črevesno mreno. Mladi mož je bil sicer takoj operiran, toda pomoči ni bilo več. Poškodbi je podlegel.

Pozna slana. V nedeljo, dne 3. junija je v Pesniški dolini in mnogih krajih slana poškodovala pridelke na njivah. V nižjih legah je slana škodovala tudi sadju. Tako pozne slane stari ljudje ne pomnijo.

Smrtna kosa pri Veliki Nedelji. Še ni usahnilo cvetje na prerani gomili Irgoličevega očeta, že zopet nam je smrt iztrgala izmed naše srede blago ženo in mater Carlov. Zaupala se je sicer zelo spretni roki samo za blagor bolnikov živečega g. dr. Hrovata v Ormožu, a bilo je že prepozno. Odšla je po zasluzeno plačilo k svojemu Stvarniku na veliko žalost njenega potrtega soprogom. Kako priljubljena je bila vseprav, je pokazal njen pogreb iz ormoške bolnice na ormoško pokopališče, kakor je sama želela. Kljub precejšnji oddaljenosti se je zbralo veliko število ljudi, ki so na njeni zadnji poti sočustvovali z žalujočim soprogom. Naj v miru počiva, obitelji pa naše najprisrčnejše so žalje!

Častnim občanom je imenovala občina Žusem tamošnjega župnika vč. g. Jakoba Palirja v priznanje njegovega nesebičnega delovanja in zaslug v korist občine in župnije. To je bilo sklenjeno na seji občinskega odbora Žusem dne 17. m. m., na binokštni pondeljek pa je bila odlikovanca na slovesen način izročena častna diploma.

Nova knjiga. Ravnokar je izšel v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru roman »Pont des artska beračica« (Odpoved nesrečne žene). Knjiga je lepa in zanimiva. Zlasti dekleta in žene, ki jo bodo čitale, gane usoda »nesrečne žene« do solz, a tudi fantje in možje je ne bodo mogli odložiti, predno je ne prečitajo. Knjigo je izdal Fr. Kolenc, ki je čitateljem »Slov. Gospodarja« dobro znan po podlistkih »Grbavec«, »Titana« in »Smrtna past«. Cena knjige je 12 Din, dobi pa se v obeh prodajalnah Cirilove tiskarne v Mariboru (Koroška cesta 5 in Aleksandrova ulica 6). Naj ne bo nobene domače in društvene knjižnice brez te knjige.

Vročina. V Parizu so imeli te dni 29 stopinj Celzija v senci.

Varujte

svoje noge ter nosite sedaj poleti SANDALE, katere kupite v najboljši kakovosti pri

R. STERMECKI, CELJE
po sledenih cenah: 585
št. 19–24 Din 32.—, št. 30–35 Din 68.—,
št. 25–29 Din 37.—, št. 36–42 Din 96.—,
št. 43–46 Din 109.—
NAROCITE ILUSTROVANI CENIK!

Poročila SLS.

Naša Jarenina se je zopet pokazala. Shod Slovenske ljudske stranke, ki se je sklical za nedeljo, 3. junija, se je zelo lepo obnesel. Jarenina je res stará trdnjava naše stranke. Nobena nasprotna sapa je ne more zrahlati. Predsedoval je shodu oblastni odbornik Supanič, a govorili so: narodna poslanca Vesenjak in Žebot in tajnik Avsenjak. Zborovalci so navdušeno pozdravljali govornike, ki so povdarijali, da Slovenska ljudska stranka v vladu deluje na to, **da se na vsak način pripreči nova vojna**. Mladiči iz demokratskih in Radičevih vrst pa se naj sami pretepajo z Italijani če hočejo. Tudi politiko gospodarstva ki jo zasleduje naša stranka, ves narod odločno odobrava. Vsi zborovalci so navdušeno odobrili od g. Supaniča predlagano resolucijo, ki se glasi: »Na javnem shodu SLS v Jarenini dne 3. junija so po poročilih poslancev SLS Vesenjaka in Žebota navzoči zborovalci soglasno sklenili, da odravljajo politiko sedanje vlade, posebej še našega voditelja dr. Korošca, ker nam zagotavlja red in mir v državi in tudi v Evropi. Mi odobravamo vse korake vlade, ki služijo tem ciljem in sledijo tudi k boljšemu gospodarstvu v državi!« — Da ljudstvo res gre z našo stranko in nam je ostalo zvesto, dokazuje tudi dejstvo, da je celo predsednik Jamernik, ki dosedaj ni bil pri nas organiziran, pohvalil delo Slov. ljudske stranke in njenih narodnih in oblastnih poslancev. Vse laži »Jutra« in »Domore« proti naši pošteni stranki nič ne izdajo. Ljudstvo je trdno na naši strani. — Pri občnem zboru krajevne organizacije SLS je bil izvoljen za načelnika zopet g. Alojzij Supanič.

Krajevna organizacija SLS Lajtersberg pri Mariboru ima v nedeljo, dne 10. junija, ob pol štirih popoldne svoj običajni mesečni članski sestanek, na katerega vabimo vse člane! Zaupnike in zaupnice, ki so pri zadnjem sestanku sprejeli pristopne izjave za nabiranje novih članov, prosimo, da iste za gotovo izpolnjene prinesejo s seboj! Novi pristaši dobrodošli! Sestanek se vrši v gostilni Prah.

Organistovske zadeve

Vem organistom, kateri še niso zavarovani pri Pokojninskem zavodu za nameščence in katerim se zavarovanje ovira na kakoršenkoli način, naznanja Društva organistov tem po

tom, da je Pokojninski zavod izdelal nov osnutek pravil, glasom katerega bo vsak organist zavarovan. Po tem osnutku bo vsako izgovarjanje, n. pr. da, kjer organist opravlja tudi cerkveniško službo in taista več nese kot organistovska, je glavna cerkveniška, odpadlo. Po novem osnutku bode vedno glavni posel organista organistovski. Vse drugo, kar še zraven opravlja, se bo smatralo kot postransko opravilo, brez ozira na višino dohodkov. Postranski dohodki pa se bodo vsteli skupno z dohodki organista in bo organist na podlagi teh naznanja Društvo organistov tem po skupnih dohodkov uvrščen v tozadnji razred. S tem bo enkrat zaključen boj za preskrbo organistov za obnemoglost in starost, katerega bimejo že 20 let. Ko bo cela zadeva urejena, bomo obvestili vse člane našega društva. Skrbeli bomo, da se bo zakon o pokojninskem zavarovanju povsod točno upošteval.

V neki hribovski župniji, katera šteje približno 400 duš, v gornjegrabski dekaniji, so plačo organistu, ki je ob enem tudi cerkovnik, tako uredili, da prav lepo izhaja. Dali so ga tudi zavarovati pri Pokojninskem zavodu, kateri ga je uvrstil glasom od župnega urada napovedanih dohodkov v VII. plačilni razred. V ta razred pridejo vsi, ki imajo letne plače najmanj 14.500 Din. Koliko pa je župnij, ki imajo po 3000 do 5000 duš, pa ne dajo organistu takšne plače! Iz tega je razvidno, da se da marsikaj doseči, ako je dobra volja. Omeni mnaj še, da imajo v tej cerkvi lepe orgle, s kakoršnimi se ne more ponosati nobena župnija v Savinjski dolini. Orgle, katere imajo dva manuala, pnevmatičen sistem, so delo prezgodaj umrlega g. Naraksa. Vsa čast takšni župniji, katera naj služi drugim za vzgled.

NAŠA DRUŠTVA

Sv. Rupert v Slov. gor. V nedeljo, dne 10. junija, gostuje pri nas katoliško prosvetno društvo od Sv. Bolfanka z prelepno narodno igro »Miklova Zala«.

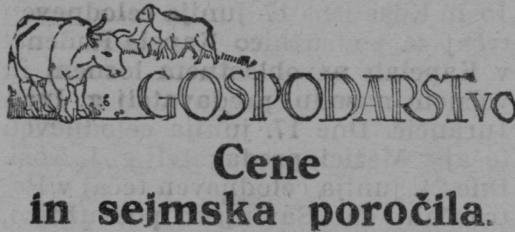
Sv. Andraž pri Velenju. Prosvetno društvo priredi ob priliki blagoslovitve in otvoritve novega Društvenega doma dne 24. junija t. l. koncert. Spored: Ob treh popoldne slovesna blagoslovitev Društvenega doma, nato pesem »Naj se dviga naš Slovenski dom«, moški zbor. Otvoritveni govor. Petje. Med odmori igra tamburaška godba. Čisti dobiček je namenjen za kritje stavbnih potroškov. Osobito pevci in vsi ljubitelji narodnih in umetnih pesmi se iskreno vabite k najobilnejši udeležbi! Ponovite označenega koncerta se vrši naslednjo nedeljo, 1. julija t. l. — Odbor.

Šmartno ob Paki. Tukajšnje Pevsko društvo, katero obstoji že nad 20 let, je dne 22. aprila priredilo igro »Veleturist« in Vodopivčeve kantante »Rožmarin«. Prav posebno »Rožmarin« je občinstvu zelo ugajal, kar kaže, da se isto zelo zanimiva za pevske točke. Vsled tega je odbor društva sklenil, da priredi dne 29. junija, na praznik sv. Petra in Pavla Lavtičarjevo opereto »Mlada Breza«. V tej opereti nastopi 14 oseb. Proizvajanje te operete bo za naš kraj nekaj popol-

noma novega in občinstvo na to že sedaj opozarjam!

Listnica uredništva.

Listnica uredništva. Slivnica. Pisano s svinčnikom in radi tega že objava dopisa nemogoča. Spomini na Trsat bi spadali v kak čisto nabožni list kakor n. pr. »Glasnik najsvetjejših Src«. Šmartno o b Paki. Organizacija »Kolo jugoslovenskih sester« je »Jutrovek« barve in radi tega ne spada v naš list. Radi praznika presv. R. T. je izšla ta številka »Gospodarja« mesto v četrtek že v sredo. Dopisi od srede bodo radi tega priobčeni v prihodnji številki.

CENE TUJEMU DENARJU.

Zadnje dni se je dobitilo na zagrebški borzi v valutah: 1 ameriški dolar za 56.50 Din.

Dne 6. junija 1928 pa v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 7.982—8.012.

100 italijanskih lir za 299.50.

100 madžarskih pengov za 9.914—9.944.

1 ameriški dolar za 56.71—56.91.

100 francoskih frankov za 222.75—224.75.

100 nemških mark za 13.5875—13.6175.

100 čehoslovaških kron za 168.10—168.90.

SEJMI.

6. junija Breg pri Ptiju,

9. " Pilštajn,

11. " Nova cerkev, Dobrovnik (Prekmurje),

12. " Turnišče (Prekmurje),

13. " Žalec, Loče, Sv. Andraž v Slov. gor., St. Janž pri Dravogradu, Kozje,

Cene živini in mesu so ostale od zadnjic neizpremenjene. Prihodnji veliki sejem, ki je odločajoč glede cen, se vrši v Mariboru na prihodnji tork.

Mariborski trg z dne 2. junija 1928. Trg je bil kakor običajno dobro založen in obiskan. Slaninarjev je bilo 16 in 3 vozovi, naloženih s krompirjem in drugo zelenjavjo. Cene mesu in mesnim izdelkom so ostale neizpremenjene od prejšnjega tedna. — **Petrinje in drugih domaćih živali** je bilo 200 komadov. Cene so bile: piščancem Din 10—25, kokošim 30—40 Din, racam, gosem in mladim puranom 35—65 Din, starim 50—100 Din, domaćim zajcem Din 10—25, kožilčem 75—125 Din, koštrunom 100—150 Din, kanarčkom 50—150 Din. — **Krompir, zelenjava, druga živila, sadje in cvetlice.** Cene v dinarijih: krompir 1—1.25, hren 8, kiselo zelje 3—4, kisla repa 1.50—2, čebula 5, česenj 10—14, grahovo stročje 10, letošnji krompir 10, surovo maslo 36—40, kuhanje 40—44, čajno 50—65, sir 25—85 1 kg. Glavnata solata 0.50—1.50, karfijola 7—15, koloraba 3 za komad, špargelj 16—18 za kg, črešnje 16—26, posušene slive 12, orehi 36—40 za kg. Cvetlice 3—25, z lonci vred 15—75 za komad. Sadik in vinskih trt tokrat ni bilo na trgu.

Seno in slama na mariborskem trgu. Kmetje so pripeljali v sredo 30. maja 15 vozov sena, 6 slame. V soboto, 2. junija 16 vozov sena in 5 slame. Cene so bile senu Din 65—110, slami 40—50 za 100 kg. Slami tudi Din 1.75—2 za eden snop.

Žitni trg v Novem Sadu. Pšenica: bč. 350—355, potiska 355 do 357.50, gor. ban. 350—352.50, juž. ban. 347.50 do 350; oves: bč. slav. 245—250, mac. 222.50 do 227.50; koruza: bč. 290—295, bela 300—305, ban. 290—292.50, srem. 290—295; moka 0 g in gg 475 do 485,

št. 2 460—470, št. 5 440—450, št. 6 420—430, št. 7 356—360, št. 8 240—245; otrobi: 210—220. — Promet: 9 vag. pšenice, 4 vag. koruze, 3 vag. moke, 13 in pol vag. otrobov.

O vremenu.

Malokdaj opazuje kmetovalec vremenske spremembe tako pogosto, ka kor za časa spravljanja sena in žetve. Vsak dan večkrat gleda proti nebu in premišljuje, ali že sme pričeti s košnjo, ali mu bo poslalo solnce zadosti toplih žarkov, da se seno pravo časno posuši. Ker vpliva vreme med košnjo in žetvijo v tako veliki meri na uspeh sušenja sena in žita ter na njihovo kakovost, je važno, da ve kmetovalec vsaj najvažnejše o tem, kako je mogoče približno določiti — kakšno bo vreme.

Spremembo vremena povzročajo vetrovi, ki prinašajo s severa suh in hladen, od juga pa vlažen in topel zrak. Ker se zemlja vrti okrog svoje osi, se vsled tega odkloni smer vetra in prihaja k nam južni veter od jugozapada, severni pa od severovzhoda. Smer vetra najlaže opazujemo po smeri dima nad dimniki.

Spremembe vremena nam kažejo posebne priprave — barometri. Barometer se dviga pri suhem, severnem vetrju, pada pa pri vlažnem, južnem vetrju. Praviloma bi nam torej moral prinesti severovzhodni veter suho in jasno vreme, ker posuši vlago jugozapadnega vetra. Ker pa more hladni zrak sprejeti v sebe manj vlage, kakor topli, nam prinese večkrat tudi severovzhodni veter dež. Ako pa ta veter vzdrži dalje časa, se začnejo oblaki zgoščevati in dvigati ter se v višini razpršijo. Dokler pa niha veter med severozapadom in severom, je vreme nestanovitno. Ko nastopi jugozapadni veter, navadno ne prinese takoj dežja. Ta veter je topel in more sprejeti zato zrak, večje množine vlage, ki se le počasi zgoščuje, vsled česar se prevleče nebo vedno bolj z belkasto tančico. Ta se spremeni v male, pahuljaste oblake, ki se razširjajo v podolgastih pasovih od juga sem.

Ako preskoči jugovzhodni veter proti jugu, moremo pričakovati trajno slabo vreme. Sicer se za kratko še enkrat zjasni, veter gre proti zapadu, dež preneha, zrak pa ostane soparen. Kmalu pridejo od juga temni in nizki oblaki z zabrisanimi robovi, ki zagrnejo nebo v sivo, nakar sledi pohleven dež, ki traja dalje časa.

Ako prideta skupaj severovzhodni in jugozapadni veter, se temperatura hitro zniža in nastanejo zato večkrat nevihte; so pa nevihte redke, ako gre veter od vzhoda preko jugovzhoda na jug. Nevihte, ki prihajajo od vzhoda, nastanejo visoko v ozračju, so posebno nevarne. Strela iz takih oblakov je sicer navadno redka, ima pa večjo električno napetost in je zato nevarnejša.

Ker je barometer — zlasti kovinski (aneroid) — pri nas že precej razširjen, navedemo par pravil, kako se mora opazovati.

Ako barometer pri zelo toplem vremenu pada, znači to nevihto, razven tega napoveduje hitro padanje močne vetrove.

Ako nastopi deževno vreme takoj po padanju barometra, ne bo dolgo deževalo. Ravno tako pa tudi lepo vreme ne bo trajno, ako nastopi takoj po dvigu barometra.

Ako pada barometer pri deževnem vremenu, moremo pričakovati mnogo dežja. Ako pa pri deževnem vremenu raste in ostane visoko, moremo pričakovati po 1—2 dveh trajno lepo vreme.

Ako barometer pri lepem vremenu pade in ostane nizko, nastopi kmalu močno deževje, po zimi pa sneg. Ako pa se pri deževnem vremenu barometer nenadno dvigne zelo visoko, deževno vreme ne bo trajno.

Nestalen barometer napoveduje tudi nestanovitno vreme.

Razven opazovanja vetra in barometra imamo še nekatere druge pojave v naravi, ki nam s precejšnjo gotovostjo napovedujejo lepo ali slabu vreme. Lepo vreme moremo pričakovati, če zvezde niso zabrisane (kakor prevlečene s pajčolanom), če zginejo pahuljice na nebu, če šumi v vrhovih dreves, ako je mesec večnoči jasen, ako zaide solnce čisto in jasno na rdečem večernem nebu. Dež pa naznanja vzhajajoče solnce, ako je zavito v meglo, ali pa če razširja ob zapadu okrog sebe modrikasto svetlobo.

Kakor pa je važno, da vsaj deloma moremo določiti vreme naprej in temu primerno uravnamo delo, ne moremo vplivati na potek vremena. Zato moramo vse kmetijske posle imeti uravnane tako, da zlasti za časa žetve izkoristimo lepo vreme čim bolj in čim hitreje.

Košnja.

Na košnjo moramo biti popolnoma pripravljeni, to se pravi, da do časa, ko začnemo s košnjo, ostale posle v čim večji meri dovršimo, da nas med košnjo čim manj ovirajo. Vse orodje, ki ga rabimo pri spravljanju sena, moramo imeti popolnoma pripravljeno in v redu ter v zadostnem številu na razpolago. Skrbeti moramo, da imamo zadosti delavnih moči na razpolago, da moremo lepo vreme čim bolje izkoristiti.

Ko začnejo trave in druge krmne rastline cveteti, je to znak, da je treba začeti s košnjo. Pri nas skoraj povsod kosijo prepozno. Dokazano je, da so redilne snovi v travi, ki je v cvetu, mnogo bolj prebavljive, kakor pa že odcvetete trave. Pri odcveteli travi in detelji biljke ostarijo in olesnijo, kar vedno bolj zmanjšuje prebavljivost, tako da so donosi na večji množini krme samo navidezni. V resnici pa je postal velik del krme radi prepozne košnje neprebavljiv. Seveda pa tudi ne smemo začeti s košnjo prerano.

Ako je vreme ugodno, je spravljanje sena v razmeroma kratkem času končano. Zjutraj je trava pokošena

in raztrošena, tekom dneva enkrat ali dvakrat obrnjena, zvečer pa pospravljena v kupe. Ti kupi, pri še zelo svežem, manj kot na pol suhem senu, ne smejo biti preveliki. Preko noči nastane v njih vrenje in to je vzrok, da se seno naslednji dan lažje in hitrejše suši.

Ako pride med sušenjem sena devetno vreme, smo mnogokrat prisiljeni, da spravimo na pol suho krmo večkrat v kupe, pa zopet raztrosimo. Sušenje take premočene krme je pa mnogo teže kakor sveže nakošene. Ako pride dež, ko je krma že skoraj suha, napravimo velike, bolj visoke, kakor široke kupe. Pri še slabo suhi krmi morajo biti kupi mali, ker zache drugače krma lahko gnosti. Zgube, ki nastanejo pri sušenju sena, če pride dež, so prav znatne. Izgubi krma na redilnih snoveh in na okusnosti.

Radi slabega vremena in nizke temperature se razvijajo letos krmne rastline zelo počasi. Zato se bo tudi košnja zakasnila za 1 teden do 14 dni. Da pa bo nato mogoče izrabiti čim bolj vsako lepo vreme, je treba, da smo z drugimi posli na polju in njivah do košnje gotovi. Okopavanje krompirja, pese itd. nas med košnjo ne bi smelo motiti. S temi deli moramo biti že preje gotovi.

Hmeljska stenica.

Dne 26. m. m. je Hmeljarsko društvo poročalo, da je hmeljska rastlina zdrava in brez škodljivcev. Nekaj dni pozneje so se že javili hmeljarji raznih krajev našega okoliša ter naznani, da opazujejo poleg bolhača tudi hmeljsko stenico v prav obilni množini.

Hmeljska stenica, katerih je več vrst, je eden izmed najopasnejših škodljivcev našega hmelja. Ona pa ne živi izključno na hmelju, nego tudi na nizkem grmovju in na raznih travniških rastlinah. Naziranje, da se je hmeljska stenica pri nas udomačila potom hojevih drogov, kajih se tuintam poslužujejo hmeljarji, je napačno.

Hmeljske stenice povzročajo takozvano »oslepelost« hmelja, vsled katere postanejo kobule le slabe, nerazvite, kakor bi bile ocvrte, ali jih pa sploh ni. Stenice zabodejo svoje rilčke v liste, poganjke in najrajše v poganjkine konice, sesajo rastlinsko hrano in povzročajo vsled tega zastoj v rasti in zgoraj navedeno »oslepelost«.

Stenice so na zgornjem delu telesa rjava-pisane, na spodnjem pa zelen-kaste barve, do 8 mm dolge, jako gibčne živalice, ki se hitro skrijejo za liste ali droge, ali se pa spuste kar na zemljo, ako sumijo nevarnost.

Stenice polagajo svoja jajčeca na liste, na trte in poganjke, pod skorjo hmeljskih drogov in v njene razpokline. Iz jajčec pridejo drobne ličinke, ki se večkrat levijo in se tako spreminja v popolno stenico. Metamorfoza te žuželke torej ni popolna, ker se stanje bube preskoči in je ličinka, dasi zelo mala, že stenici podobna,

le samo da ima začetkoma namesto kril le dva okrška. Hmeljske stenice imajo po dva para kril, sprednji ste usnjati, spodnji pa ste kožnati. V miru ležijo krila vodoravno. Stenice se hitro plode. Pozno v jeseni polagana jajčeca pa tudi prezimujejo. Prezimujejo pa tudi stenice same, ki potem spomladis začenjajo svoje pomno ževalno in uničujoče delovanje.

V zatiranje stenic in tudi drugih živalskih škodljivcev na hmelju se priporočajo sledeča sredstva:

1. Nadomeščanje hmeljskih drogov z žico.

2. Zažiganje vseh listov, panog in trt, vsega plevela in raznih odpadkov, ko je po obiranju trta dozorela.

3. Uničujoči in stanoviten boj vsemu plevelu.

4. Pravilno in zadostno, ne pretirano gnojenje hmeljskih nasadov in ponovno in pravočasno rahljjanje zemlje z motiko in s kultivatorjem.

5. Uničevanje stenične zalege in za lege drugih škodljivcev v razpoklinah in pod skorjo hmeljskih drogov potom ognja ali potom vode.

6. Škropljenje napadenih rastlin s $\frac{1}{2}\% - 1\%$ (proti rdečemu pajku 2%) raztopino tobačnega ekstrakta, po mešanega z $1\frac{1}{2}$ kg mazavega mila.

7. Škropljenje z 1% tekočino preku hanih kvasiljevih trsk (zoper rdečega pajka do $1\frac{1}{2}\%$) in 1 in pol kg mazavega mila.

8. Škropljenje s petrolejovo emulzijo. Na 100/litrov vode pride $\frac{1}{2}$ litra petroleja in $1\frac{1}{2}$ kg mazavega mila.

9. Škropljenje s »Hmelinom« in švajn furtskim zelenilom, ki je hud strup, pa še ni zadostno preiskušeno.

Vsa zaželjena tozaddevna pojasnila dobijo društveniki pri vodstvu našeda Hmeljarskega društva v Žalcu.

Gospodarska obvestila.

Za dobre gospodarske zveze z drugimi državami se trudi naša vlada. Z Nemčijo že imamo trgovinsko zvezo. Ta teden se vršijo posvetovanja med Jugoslavijo in Avstrijo za novo trgovinsko pogodbo, a kmalu nato s Čehoslovaško. Od 20. do 30. maja so bili v Jugoslaviji na obisku odposlanci čehoslovaškega državnega zbora, ter so skupno z zastopniki naše nar. skupščine imeli posvetovanja, katero blago bodo Čehi kupovali od nas, a katero mi od Čehov. Čehi rabijo naš tobak, zrnje, moko, živino, meso, sadje, vino in druge naše kmetijske pridelke. Mi pa potrebujemo od Češke sukno, železo, stroje itd. Od Jugoslovanskega kluba sta bila v jugoslovanski komisiji poslanca Žebot in Štrcin. Sklepi obeh zastopstev so se zapisali, podpisali in izročili naši, oziroma češki vladni. Naša vlada prav posebno gleda na to, da smo si dobri s severnimi državami. Edino v Avstrijo, Češko, Nemčijo in druge severne države moremo iz Jugoslavije pridajati pridelke, ki jih imamo za lastne potrebe preveč. To je prava in zdrava gospodarska politika. Ne pa tista, ki jo vodijo samostojni demokrati in Radičevci. Ti ljudje pa pri-

digujejo samo sovraštvo in bi se še menda celo veselili, če bi mi imeli vojno z Italijani. Radi tega pamet, pamet, ljudje božji! Proč od samostojnih demokratov in Radičevcev!

Zveza čebelarskih podružnic predi v mesecu juniju slediče čebelarske shode in tečaje: Dne 10. junija celodnevni tečaj v Oplotnici za podružnico konjiškega okraja, predava g. župnik Peter Nel, predsednik zveze. Dne 10. junija popoldan predavanje za čebelarsko podružnico Sv. Marjeti pri Moškanjih pri čebelnjaku g. Fr. Prelogu v Zagajicah, predava g. Josip Kosi. Dne 17. junija celodnevni tečaj za podružnico Kapela-Radenci v Kapelah na oblastnem loznom in vočnem nasadu, predavatelj g. Ivan Juranič. Dne 17. junija celodnevni tečaj v Mežici, predavatelj g. J. Kosi. Dne 24. junija celodnevni tečaj v Petrovčah za Savinjsko podružnico, predavatelj g. Andrej Plik, čebelarski mojster. Čebelarji, člani kakor i nečlani društva, se vabijo, da se teh prireditev v kar najobilnejšem številu udeležijo!

Sv. Marjeta niže Ptuja. Tukajšnja čebelarska podružnica predi v nedeljo, dne 10. junija, ob dveh popoldne pri čebelnjaku g. Fr. Prelog v Zagajicah velepotebno predavanje o perečih vprašanjih naše stroke. Predava g. Josip Kos iz Celja. Vabljeni so vsi člani in nečlani! — Predsedstvo.

Stanje hmeljskih nasadov na Českem. Žatec, dne 24. maja 1928. Stanje zgodaj obrezanih nasadov, kajih je približno 10%, je z ozirom na letošnje vremenske razmere še precej zadowoljivo. Tu sem spadajo le drugoletni nasadi, ki se, kakor znano, vedno prvi obrezujejo. Vsi drugi nasadi, to so vsi po Veliki noči obrezani, so pa slabti. Nadloga po bolhaču je obča in tako silna, kakor že minulih 20 let ni bila. Obširni distrikti v najboljših legah so po bolhaču tako napadeni, da so še celo goli. Poškodovanje po bolhaču je pospeševala še podnormalna temperatura, ki je tudi oviralna rastlino v rasti. Nekateri zgodaj obrezani nasadi so vsled nočnega mraza celo pozebli in se morajo izruvati. Obča je stanje hmeljskih nasadov prav slabotno in nezadowoljivo. — Savez hmeljarskih društev.

Rešitev ugank. Čevljarju je najbolj sladka nit, ker jo vedno v usta vtika. — V gori posekano, v dolini obdelano, človeka nosi, vendar ni ne v zraku in ne na zemlji, ampak je na vodi, namreč čoln. — Poleti valja štruklje, pozimi pa zobe v steno tišči — brana.

Nove uganke: Bije, pa nima rok, gre, pa nima nog — kdo? — Vse lepo pomete krog hiše in vse zastonj — kdo? — Oče vsem svojim sinom kapico da, a sam je nima — kdo? — V nekem hlevu so race in zajci. Vsega skupaj je v hlevu 60 glav in 166 nog — koliko je rac in koliko je zajcev?

Izdal se je. Gospa, kateri je mož-lovec prinesel dva zajca z nedeljskega lova: »Ti, enega bom pa dala sestri!« — Mož: »Ja, kaj še! Sestra si ga lahko sama kupi!«

Srečen mož! On: »Povej, zakaj si vendar tako huda name?« — Ona: »Ne vem, sem že pozabila! Ali odpuštim ti pa vendar ne!«

Ni bil rojen. Učitelj: »Kdaj si bil rojen?« — Učenec: »Jaz sploh nisem bil rojen, imam mačeho!«

Lep sanje. Obtoženec, ki je imel sedeti deset let v zaporu, je po prvi noči nagovoril paznika: »Gospod, že prvo noč sem imel tako lepe sanje!« — »No?« — »Sanjalo se mi je, da mi je novi gospodar stanovanje odpovedal, da se moram takoj izseliti!« — »Hm!«

Dobro zdravilo: Kmet: »Torej vi pravite, da to zdravilo v resnici pomaga?« — Lekarnar: »Čisto gotovo, kdor je kupil eno steklenico, gotovo ni več prišel po drugo!«

Garancija. Tat, ki je ukradel uro in je bil nato obsojen na dve leti ječe, je dejal sam pri sebi: »Pa sem bil le neumen, da sem ukradel ravno to uro, ki je imela listek: »Dve leti garantirano!« Zdaj pa imam dve leti zapora!«

Praktično. Razprodajalec časopisov: »Zagonetno! Interesantno! 50 žrtev!« — Neki gospod kupi časopis in vidi, da ni ničesar takega notri, pa ga prime: »Kaj vpijete, da je 50 žrtev?« — Razprodajalec: »Pa jih je! Pred vami sem že 50 ljudem prodal časopis, vi ste 51. žrtev!«

Lažnjivec. Mama: »Franček, zakaj pa se ne igraš s tem pridnim dečkom?« — Franček: »Nočem, on je lažnjivec.« — Mama: »Kako to?« — Franček: »Vprašal sem ga, koliko bratov ima, pa je dejal, da enega. Potem pa sem vprašal njegovo sestrico, koliko bratov ima, pa je rekla, da dva!«

Sreča v nesreči. Družina se je pripeljala z avtom na polje in ga pustila na cesti, da se je vlegla v senco. Po kratkem odmoru pride nazaj na cesto, ali avta ni bilo. Mali sinček je hitel naprej okrog po ovinku in se je vesel vrnil: »Mi imamo pa srečo v ne sreči! Tat, ki se je hotel z avtom odpeljati, je zavozil v skalo in ni mogel naprej, ker se je avto razbil!«

Razgovor o vojnem dobičkarju. Prvi: »Glej, tale človek je prišel v naš kraj med vojsko in je imel le eno srajco! Zdaj pa ima milijon!« — Drugi: »Kaj pa rabi milijon srajc?«

Ni vedel, da je tajnost. Prvi brivec: »Kaj praviš ti okrog ljudem, da sem jaz bedak?« — Drugi brivec: »Oprosti, nisem vedel, da je to ljudem — kaka tajnost.«

Sreča. Prvi priatelj: »Torej ste se poročili! Ali ste srečni?« — Drugi priatelj: »Da, moja žena je srečna, jaz pa sem poročen!«

V šoli. Učenec tovarišu: »Ti, naš učitelj je osel!« — Učitelj, ki je ravno izpräševal: »No, le na glas povej in pogumno, saj morda imaš prav!«

Pregled domače naloge. Oče povpraša sina: »Janez, si že napisal

nalogu? In če si jo napravil boljše, kakor zadnjič?« — Sin: »Sem, oče, saj mi je maček pokazal, kako naj pišem!« — Oče: »Ne boš se norčeval, smrkolin, ne, bom ti pa jaz pokazal še enega mačka!« Pri tem mu prav krepko nategne uho. — Sin pa se med cmerenjem opravičuje: »Pojdite, pa vprašajte gospoda učitelja, oče, da se moj šolski sodrug piše Maček!«

Ni prav razumel. Žena: »Kaj ne, pojem lepši nego vsaka?« — Mož: »No! Da! Resnica, poješ kakor kaka sraka!«

Še pri nas! Naš Franček-pijanček je bil nekoč v Italiji. In tam so mu dali piti najboljšega vina, ki ga imenujejo »Kristusove solze«. Ko ga je naš Franček poskušal in se spomnil domačega vina, je pobožno vzdihnil: »O, ko bi se Kristus še pri nas razjokal!«

Zanimivosti

Zopet potres v Korintu. Pred nekaj tedni je razdal silen potres znamenito mesto Korint na Grškem. Nekaj časa je bil mir pred potresnimi sunki v Korintu, dne 31. maja pa je potresel potres ostanke mesta s tako silo, da se jo porušilo vse, kar je preostalo po zadnjem hudem potresu. Vojaštvo, ki je bilo zaposleno, da pozida ruševine, je morallo pobegniti pred silovitostjo potresa. Nikdo se ne upa več v Korint.

Bencin eksplodiral. V parni pralnici Kiraly v Budimpešti se je pripeta v četrtek, dne 31. maja, usodna eksplozija bencina. V barvilnici pralnice se je iz doslej neznanega vzroka vnel razlit bencin. Plamen je takoj objel tri sode bencina, ki so eksplodirali s strašnim pokom. Trije delavci so dobili pri tem smrtnonevarne opekline, 15 pa jih je bilo težko ranjenih. Gasilcem se je šele čez več ur ob lastni življenski nevarnosti posrečilo zadušiti ogenj in pravočasno odstraniti ostale bencinske sode.

Kamnica. Nekdaj so v naši fari imeli rdečkarji (socialdemokrati) precej pristašev. Pa tekomo časa so tudi pametni delavci in viničarji spoznali, da ta stranka ne zna prav nič drugega nego hujskati in gojiti sovraštvo. Socialisti so v Mariboru in okolici že več desetletij, ali niti ene male stvari še za ubogo ljudstvo niso naredili. Socialistov tudi nikjer ne marajo. To so najslabši ljudje. Vse kaj drugega je naša poštena Slovenska ljudska stranka. Ona je spoštovana in povsod upoštevana. Naša stranka ne skrbi samo za kmeta, ampak tudi za delavca in za obrtnika. Mi sami vidimo, kak lep red je sedaj v Mariboru, ko imajo na mariborskem magistratu pristaša SLS dr. Juvana za župana in ima naša stranka tam večino. Delavci najdejo tam zasluga, obrtniki tudi. Lani je mestna občina mnogo zidala, letos pa še več. Denarja za nad 70 novih hišic za delavce so »klerikalci« spravili. Rdečkarji pa zidajo samo z besedami in z lažmi. Po ulicah se dela, Meljsko predmestje se preuredi in vse je lepo, kar naši vzamejo v roke. In okrajni zastop izvršuje v naši fari

dvoje velikih del. Iz Bresterne zida novo cesto k Sv. Križu, kar je velikega gospodarskega pomena in tukaj v Kamnici sami tu di delajo na preložitvi strme ceste pri posestvu č. šolskih sester. Vsaj nekaj delavci zaslužijo. Kje pa socialisti znajo kaj takega napraviti. Sama laž in neumnost jih skupaj drži. Radi tega bomo pa Kamenčani tudi ostatli zvesti naši SLS.

Radvanje pri Mariboru. Prostovoljna požarna bramba v Radvanju pri Mariboru predi v nedeljo, dne 10. junija, ob treh popoldne v gostilniškem vrtu g. Krajnca (vulgo Stamic) v Spodnjem Radvanju veliko spomladansko veselico. Čisti dobiček te prireditve je namenjen skladu za nabavo avturbinske brizgalnice. Dobrotniki in prijatelji požarne brambe se k tej dobrodelni veselici uljudno vabijo! Avtozveza od Velike kavarne do veseličnega prostora.

Sv. Rupert v Slov. gor. Na sedmini blagopokojne Marije Petrič v Gornji Voličini se je nabralo za kruh sv. Antona 100 Din v dobro afrikanskim misijonom. Darovalcem prisrčna hvala, rajni pa, ki je bila vzoržena, bodi Bog za njene blage čine bogat plačnik! Večna luč naj je sveti!

Sv. Trije Kralji v Slov. gor. V spomin 700-letnice naše škofije se vrši v naši romarski cerkvi v četrtek, petek in soboto dne 14., 15. in 16. junija slovesna tridnevница v čast presv. Srcu Jezusovemu, ki jo bosta vodila kapucin č. p. Žiga in frančiškan č. p. Julij.

Hajdina pri Ptaju. Katoliško bralno društvo priredi v nedeljo, dne 10. junija, popoldne po večernicah v Društvenem domu dr. Krekovo igro »Turški križ« v štirih dej.

Marija Snežna. Pri nas smo popolnoma opustili samostojno ali Radičeve stranko. Pred par leti smo še mnogi verjeli Radičevim, Pucljevim ter Lipovšekovim farbarjam. Spoznali smo, da je vse skupaj, kar nam ti ljudje pridigujejo, sam lari-fari. Še niti ene same male stvari, ki bi kaj koristila kmetu, nam niso naredili, ko so bili s svojim Radičem in Pucljem zadnji dve leti na vlad. Vedno več davkov so nam naložili in vse je šlo na slabše. Pri samostojni »Panoniji« in Mermoljevih slivah smo mnogi pošteno »gor plačali«. Nič boljši niso Goršekovi samostojni demokrati. Vsi, ki smo bili pri propadli Rajfajznovi posojilnici, vemo, kako nam je nekdo kožo dol vlekel. Intisti gospodje, ki nam na meji pri Gornjem Cmureku pri mostu in še na drugih krajinah delajo toliko neprilik in krivic, so tudi po ogromni večini pri Goršekovi samostojno-demokratski stranki. Mi Snežničarji se raje držimo našega starega znanca »Slovenskega Gospodarja«, ker nam vsaj resnico pove. »Jutro« in »Domovina« pa bi itak umrla če ne bi smela več lagati. — Odobravamo tudi politiko SLS, ki je proti vsaki novi vojski. S sosedji, posebno z Nemci, pa tudi z Italijani, si moramo biti dobrni. Samostojni demokrati in Radičevci pa naj zberejo svoje orjunce in druge trume, pa naj marširajo tje doli ob Sočo in Piavo in naj se sami vojskujejo z Mussolinijevimi fašisti. Mi se prav nič ne bomo jokali za njimi. Naša stranka pa je proti vsaki vojski, je za mir in red. — Zelo potrebno bi bilo, da bi se občinska cesta, ki veže cerkev in cmureško okrajno cesto, spremeniла v okrajno. Čujemo, da se celo oblastni odbor zanima za ta del ceste.

Selnica. Na binkoštni pondeljek je bila slovesno blagoslovljena kapelica pri Volksgangu na Slemenu. Znamenje je posvečeno presv. Srcu Jezusovemu.

Slov. Bistrica. V nedeljo, dne 10. t. m., ob dveh popoldne, se vrši na Glavnem trgu velika javna tombola za prenovljenje samostanske cerkve od zunaj in za nabavo velikega zvonca. Ta tombola bo vsekakor ena najlepših, kar jih je bilo do sedaj v našem mestu, kar dokazujejo krasni dobitki, katerih je nad 200.

Veržej, Marijanščice. Dne 17. junija se ob-

haja slovesni praznik Presvetega Srca Jezusovega z zelo bogatim sporedom. Popoldne se priredi tudi velika tombola Marije Pomočnice. Iskreno vabimo vse prijatelje in dobrotnike!

Turnišče v Prekmurju. Nedavno je vozil 31letni posestnikov sin Štefan Terboč iz Turnišča proti domu. Že blizu doma pa se mu je nenadoma splašila domača kobilna in ga brenila tako nesrečno v trebuh, da je obležal v težki nezavesti. Domači so ga prepeljali takoj v bolnico v Mursko Soboto, a vendar so bile notranje poškodbe tako težke, da je bilo kljub takojšnji operaciji okrevanje zelo dvomljivo. In v resnici je Terboč podlegel poškodbam in v sredo izdihnih svojo dušo.

Trgovišče. Brv v otoku in cesta preko Pesnice in volitve, to je skoro vse, kar čitamo o našem Trgovišču. Pač, tudi o prireditvah našega gasilnega društva izvemo pravočasno iz naših časnikov, zlasti iz najbolj razširjenega »Slov. Gospodarja«. Gotovo mi, dragi soobčani, ne boste zamerili, če vam spričo današnjih občinskih razmer razkrivjem našo preteklost. O, kako veselo je bilo v Trgovišču svoje dni, ko je vladala edinost med ljudmi. Saj nas je samo do 30 družin, pa še te ne držimo več složno skupaj. Mladi gospodarji so silno trmasti in starejši se jim tudi ne dajo, odtod pa pride do medsebojnih preprirov, ki pridejo do vrhuncu pri vsakih volitvah. Dosti boljše in

koristnejše bo, če bomo za naprej zopet složni med seboj; ne bo tiste jeze in tistega medsebojnega preziranja, kakor ga doživljamo lani in letos. Trgošanska edinost in složnost je bila nekdaj daleč okrog poznanata, a danes je ni od daleč in blizu tako čudne vasi, kakor je naša v tem oziru. Spomenujmo se, drugače se nam bo vse smejalo in to po vsej pravici. Delajmo z združenimi silami za dobrobit občine, sicer bo brv čez Rjavico in cesta proti Pesnici še vedno tista kost, ki jo bodo glodali notranji in izvenvaški naši nasprotniki. Pomagajmo si sami in Bog nam bo pomagal. Pamet, treznost in medsebojni sporazum — to so sredstva do cilja, do občinske blaginje! — Dober svetovalec.

Škofjavas. Dosedaj smo bili vajeni, da so svoje volilice farbali in se jih lagali razni gospodje politični voditelji iz opozicije, pa sedaj so jim pa ta kšeft prevzeli voditelji opozicijskih krajevnih organizacij, med drugim voditelji SKS v Škofjivasi. Tako poroča neki dopisnik v »Kmetijskem listu« z dne 30. maja iz Škofjevasi, da je pri zadnjih občinskih volitvah dobila SKS devet občinskih odbornikov, nam je pa znano, da je SKS dobila na gospodarski listi samo pet občinskih odbornikov in ne devet, kakor poroča »Kmetijski list«. Gospodje slabo računate! Priporočamo vam, da se greste še nazaj učit v I. razred osnovne šole, če je 5 ali 9 vseeno!

Šmartno ob Paki. Dne 1. junija je umrl Ivan Dvornik, p. d. Reberčnik, posestnik v Paški vasi. Na binkoštno nedeljo je bil še v cerkvi. Huda pljučnica ga je pobrala v 53. letu svoje starosti. Bil je mož odločno krščanskega prepričanja, vnet pristaš SLS. Sodeloval je pri raznih korporacijah, bil je občinski odbornik, član krajevnega šolskega odbora, član nadzorništva pri posojilnici itd. Bil je vzoren gospodar ter skrben oči svoji družini, katera ga bo silno pogrešala. Naj v miru počiva!

Poljčane. Po kratki in mučni bolezni srčne vodenike je umrla vzorna članica Marijine družbe Marija Polanec v starosti 34 let. Rajna je bila obče spoštovana in močno priljubljena pri svojih sestrah, to je lepo pokazal njen pogreb. Udeležilo se ga je nad 100 družbenic in ogromno ljudstva. Naj v miru počiva, žalujočim preostalim pa naše prisrčno sožalje!

V župnišču z malim gospodarstvom se s 1. julijem t. l. sprejme varčna kuvarica kot gospodinja. Ponudbe na upravo »Slovenskega Gospodarja« pod št. 183. 718

Prostovoljna javna dražba. Prodaje se dne 17. junija t. l. ob 3. uri popoldne na prostovoljni javni dražbi v Račjem dve mali hiši št. 22 z malim vrtom, električno razsvetljavo in vodo, 8 minut od postaje Račje. Pripravno za mariborske uslužbence. Cena nizka, plačilni pogoji ugodni. 726

Oblastv. konces. zastavljalnica v Mariboru.

LICITACIJA zastavnih predmetov

se vrši dne 13. junija 1928
Začetek ob 9. uri dopoldne.

Prodali se bodo:

efekti št. 34.842 do 36.409,
dragocenosti št. 6.188 do 8.147,
ki se do 9. junija 1928 ne podaljšajo
ali ne dvignejo.

Dne 11. in 12. junija 1928 ostane
zavod za strankin promet zaprt.

698

Občeznana in renomirana prva kranjska
vrvarna in trgovina z konopljo

Ivan N. Adamič

Ljubljana, Sv. Petra cesta 31

je otvorila v

Celju, Kralja Petra cesta 33
podružnico, detajlirano in en gros špecijalno
trgovino vrvarskih izdelkov.

Omenjeno tvrdko radi solidnosti in izborne kvalitete njenih izdelkov najtopleje priporočamo!

Kuvarica in gospodinja
išče službo v župnišču.
Naslov v upravi lista. 705

Sprejme se dekla. Naslov
v upravnosti. 697

Posestvo, okoli 3 joh, hiša, hlev, seno, sadje, v Stojnem selu št. 71 pri Rogatcu, se bode na 17. junija 1928 na licu mesta za polovično vrednost prodalo. Šeleker, Imeno 10, p. Podčetrtek. 702

Trebušje in kilne pasove
vseh vrst, gumičeve nogavice za
krčne žile, ravnodržalce, irigatorje in vse gumične
izdelke priporoča po najnižji cenah tvrdka
A. BESEDNIK, MARIBOR, VETRNIJSKA ULICA 20
Pošilja se tudi po povzetju! 683

Lep ciborij, popolnoma
prenovljen, s srebrno kuipo, v ognju pozlačen, za
manjšo cerkev ali podružnico na prodaj v Cirilovi
tiskarni, Maribor. 724

Močen fant, priden in pošten, ne pod 15 let, se takoj sprejme kot vajenec v pekarni Pisanec v Mariboru, Koroška 11. 725

Damsko kolo, dobro ohra-
njeno, se proda. Pekarna
Achleitner, Celje. 720

Prošnja.

Mož, ki je bil na Katarininem sejmu v Ptiju lanskega leta navzoč pri kupčiji krave, ki sta jo prodala dva zakonska dvema možkima, ki sta trdila, da nimata več kakor 1 Din denarja in ki je ob tej priložnosti izrekkel, da je kupec krave na boljšem od prodajalca, ker prodajalec z dobljenim denarjem plača dolg in nima ne denarja in ne krave, naj pošlje svoj naslov na: Franc in Ivana Rižnar,

Sv. Andraž v Slov. gor. 723

Objava igralcem s srečkami drž. razredne loterije.

Državna razredna loterija obvešča s tem igralce — kupovalce njenih srečk, da bo za 16. kolo njenih po odobrenju g. ministra poljedelstva in vode veljal prejšnji loterijski spored, ki je veljal za 14. kolo srečk.

Vlečenje srečk 16. kola se bo vršilo takole:

- I. razred 19. julija,
- II. razred 7. avgusta,
- III. razred 7. septembra,
- IV. razred 8. oktobra,
- V. razred od 10. novembra do zaključno 6. decembra 1928.

Za 16. kolo srečk se bo izdalо 250.000 celih srečk, tiskanih v 125.000 številk v dvoje z 125.000 dobitki, kar pomenja, da mora vsaka druga srečka biti vlečena z dobitki. Iz pisarne drž. razredne loterije, 1. št. 7547 od 1. junija 1928, v Beogradu. 722

Kovaškega vajenca

poštenih staršev, zdravega, krepkega, kateri ima veselje do kovačije, sprejme z oskrbo v hiši: Matija Kalnšek, kovač v Ptiju. 717

Zahvala.

Za obilne dokaze globokega sočustvovanja ob smrti našega srčno ljubljenega, nadvse dobrega in vse prerano preminulega soproga, oziroma brata, gospoda

Jakoba Leskošek

kakor tudi za krasne vence in cvetlice in za mnogoštevilno častno spremstvo k zadnjemu počitku dragega rajnega izražamo tem potom našo globoko občuteno in prisrčno zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo čč. duhovščini, gospodu sanitetnemu svetniku dr. Jeseniku za požrtvovalno in ljubezni zdravljene med dolgo in težko boleznijo, mesarski drugi in vsem drugim dragim priateljem in znancem.

Celje, 1. junija 1928.

Globoko žalujoča:

Marija Leskošek
soproga.

Matija Leskošek
brat.

708

Zahvala.

Ob smrti blage soproge, mame, sestre, gospe

Marije Wohl roj. Kramberger

gostilničarke in posestnice v Žerjavcih,

izrekamo prisrčno zahvalo vsem, ki so sočustvovali z nami v teh težkih dneh. Prav posebno se zahvaljujemo vlč. g. dekanu Janžekoviču za vodstvo pogreba, č. g. kaplanu Sajovicu za podelitev sv. zakramentov in spremstvo, g. dr. Krambergerju za zdravniško pomoč in vsem sorodnikom in znancem ter priateljem, ki so prihiteli od bližu in daleč njo spremljati na njeni zadnji poti. Kako je bila priljubljena, je pokazal krasen pogreb. Vsem Bog plačaj!

Bodi njej blag spomin in zemljica lahka!
Sv. Lenart v Slov. gor., 29. V. 1928.

Ivan Wohl, soprog, **Marjanica**, hčerka, **Ivan Kramberger**, brat, **Terezija Suc**, roj. **Kramberger**, sestra. 699

699

Oglas!

5000 Din nagrade dobi tisti, ki mi izsledi tatove, ki so mi v Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji hodili pod ključem v trgovino in pokradli blago. Tajnost zajamčena. Vinko Mauko, Sv. Tomaž pri Ormožu. 701

Podpisana preklicem vse, kar sem govorila o Alojziji Tekauc. — Monika Weingerl. 696

En vinski sod s 30 hl, kakor tudi druge sode proda Kuhar Gabrijel, sodarski mojster, Meljska cesta 10, Maribor. 707

Sodarskega vajenca sprejme takoj Josip Ramšak, sodar, Ruše. 715

Sprejme se pošten hlapец. Naslov v upravnosti. 533

Fant, 17 let star, želi priti h krojaču kot vajenec. — Naslov v upravi. 709

Kuharica, poštena, skrbna, zvesta gospodinja, ki se razume na vrtu in pri gospodarstvu, se takoj sprejme v župnišče z malim gospodarstvom. Naslov pove uredništvo. 711

Mesarski in prekajevalni vajenec ali mlad, samo trezen pomočnik se sprejme takoj pri: Leskovšek, mesar in prekajevalec v Kozjem. 690

Učenca iz boljše hiše, poštenega, ki ima veče do trgovine ter primerno šolsko izobrazbo, sprejme takoj trgovina z Železnim Anton Brencič, Ptuj. 691

Sodarske pomočnike sprejme pri prosti hrani, stani, stanovanju in periju Franc Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. 459

Zahvala.

Podpisana se zahvaljujem tem potom podpornemu društvu

»**Ljudska samopomoč**« v Mariboru za takoj izplačano znatno podporo iz vseh 3 oddelkov po smrti mojega moža **Janeza Kukovec** in priporočam to neprecenljivo društvo vsakomur za takojšnji pristop.

Ptuj, dne 4. junija 1928.

Ana Kukovec,
Ormoška c. 9.
716

Zahvala.

Za izraze iskrenega sočutja ob smrti naše nepozabne ljubljene g.

Lizike Vreča roj. Bratkovič

se vsem udeležencem njene zadnje poti iskreno zahvaljujemo, osobito g. dr. F. Breznik-u, zdravniku v Gornji Radgoni za njegov poseben trud v njeni bolezni ter č. gosp. župniku za spremstvo in poslovilne besede, in vsem, kateri so jo za časa bolezni tolažili.

Kunova, dne 4. junija 1928.

žalujoči starši.
710

Zahvala.

Podpisani izrekamo tem potom najiskrenje zahvalo vsem, ki so našega rajnega soproga, oziroma očeta, v njegovi težki bolezni tolažili, mu posodili zadnjo pot ter nam stali na strani ob tej prebridki izgubi. Zlasti izrekamo zahvalo gg. zdravnikom, obitelji Ornik, domači duhovščini, učiteljstvu, pevcem, sploh vsem, ki so nam izkazovali v težki uri svoje sožalje! Bog bodi vsem bogat plačnik! Ob enem prosimo, naj ohranijo našega dragega očeta v blagem spomini ter ga priporočamo v molitev!

Sv. Janž na Dravskem polju, 4. 6. 1928.

Izabela Rall, Ivan, Marija Pichl.

721

Dr. O. I.:

ČRNI KRIŽ PRI HRASTOVCU.

Zgodovinska povest.

Štefan Nürnberger je vzljubil mladega graščaka kot resnega, značajnega mladeniča, zato mu je bila zveza njegove hčerke po volji, četudi se ni mogel otresti pomislekov, da bo graščakinja temu nasprotovala, ker Nürnbergerji niso tako plemenitega rodu, ampak le navadni plemiči.

Opozoril je svojo hčer na to in izrekel tudi napram mlademu graščaku svoje pomisleke, a

13

Kakor je bilo prej razmerje med materjo in sinom prijetno, tako je nastopila sedaj razdraženost, ki je vedno bolj naraščala. Baroninja Herberstein je bila vsa izven sebe, da si je zbral njen sin tako nevesto; spočetka je še mislila, da je samo navadno ljubimovanje; ko pa je spoznala, da misli sin resnico, se je temu odločno uprla. Bila je plemenitašinja skoz in skoz iz starodavne rodbine grofov Velmarana iz Vincence v Italiji. Da bi tedaj dobila sinaho, četudi iz poštene hiše, a brez višjega plemstva, to je bilo izključeno. Bila je tudi globoko verna in s celim srcem zavzeta za nauke katoliške cerkve. Vedela pa je, da je Štefan Nürnberger naklonjen luteranstvu in ljudje so napravili iz nepomenibnih stvari veliko več in baroninja Herberstein je verjela vse. In mislila si je, sad ne pade daleč od debla — kakor oče tako tudi hči. V njenih očeh je bila tudi Agata luteranka in ker je to zatajevala, je bila po mnenju graščakinje še bolj strastna.

In razmerje mladega graščaka je dalo povod tudi današnjemu nastopu z materjo. —

Temna noč je razprostrla svoja hladna krila nad zemljo in nastopila je tišina. Le tu in tam se je slišalo skovikanje nočne ptice, ki je iskala

videl je, da tu ne pomaga nič, ker preveč sta bila oba prevzeta od ljubezni, blagi oče pa ni hotel delati obema težkega srca, pustil je, da sta bila v tem razpoloženju srečna in se mogla udati nadi, da pride čas, ko skleneta nerazrušljivo vez.

A ljubezen še tako skrita ne ostane tajna; četudi je prvotno vedel za njo le Agatin oče, tako ni ostala dolgo prikrita tujim ljudem. O njej je zvedela le prekmalu tudi graščakinja Margaret.

zmiraj sveže in cement kupite
najceneje pri staroznanii tvrdki
H. ANDRASCHITZ,
Maribor, Koroška c.
550

APNO

Vabilo

na

redni občni zbor

POSOJILNICE V BREŽICAH, r. z. z. n. z., ki se vrši
dne 20. junija 1928, ob 18. uri v lastni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1927.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Čitanje revizijskega poročila.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob 18. uri ne bil sklepčen,
se vrši isti dan in v istem prostoru ob 19. uri drugi
občni zbor, ki sklepa ob vsakem številu zadružnikov.

700

Načelstvo.

3 vozovi na prodaj in sicer: 1 kočija, 1 koleselj (Taflwagrl) in 1 kola (za 2–3 polovnjake). Vprašati pri Francu Ivančiču, kovačkem mojstru v Ljutomeru.

680

Kose iz najfinejšega jekla, zajamčene, srpe in brušne kamne, kakor tudi drugo zelenino in posodo, **cement**. **Pristni Malinovec** in vsakovrstno specerjsko blago kupite pri Jos. Jagodiču, Celje, Glavni trg.

665

Dvokolo zastonj dobi, kdo se odpove tobaku, samo v trgovini dvokoles Milko Škerlec, Sv. Tomaž–Ormož. Zahtevajte prospakte.

714

Redni občni zbor

HRANILNICE IN POSOJILNICE

r. z. z. n. z.

v Črni pri Prevaljah

se vrši v nedeljo, dne 17. junija 1928 ob 3. uri popoldne v prostorih hranilnice v Črni.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in računskega preglednika.
3. Potrjenje letnega računa.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Slučajnosti.

Občni zbor sklepa veljavno, če je zastopan najmanj deseti del zadružnikov. Ako bi tega ne bilo, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki sklepa veljavno brez ozira na število navzočih zadružnikov.

713

Načelstvo.

Cenik molitvenikov

Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška in Aleksandrova cesta

Naslov molitvenika	Navadna vezava	Vezava v usnju z	Koščene	Izredno	
	rudeča	zlata obr.	platnice	(celuloid)	fina vezava
D i n a r j e v					
Ključek nebeški	20—	25—	—	—	—
Pri Jezusu	9—	15—	42—	—	—
Kam greš?	11—	21—	27—	24—	30— Irha 34—
Oče naš	—	—	35—	Crne 21— bele 21 30	—
Angelček	13—	—	26—32— 40—	Črne 18— bele 18 19	45—
Za Jezusom	19—	24—	—	—	—
Rajski glasovi	—	39—	—	—	—
Apostolski molitvenik	12—	16—	—	—	—
Kvišku srca	—	—	43—40— 28—20—	—	42—
Nebesa naš dom	—	—	—	67·50	—
Zgodi se Tvoja volja	22—	—	—	—	—
Družbenik Marijin	16—	22—	44—	—	—
Besede življenja	22—	—	30—	—	—
Vere mi daj, Gospod	27—	—	—	—	—
Bog s teboj	16—	18—	—	—	—
Jezus na križu	18—	30—	—	—	—

svoj plen. Hladna sapica je pihljala skoz okno, zdajci je prisijala luna izza oblakov, ki so se pomikali proti jugu od časa do časa razsvetljeni od daljnijih bliskov.

Mladi graščak se je vzbudil iz svojih premisljevanj, gledal je težki boj, ki ga mora prestati s svojo materjo zaradi njenih predsodkov. A nazaj ne sme, kajti še danes je obljudil Agati, da jo poroči v kratkem, vsiljene neveste pa ne mara.

Vsi ti duševni naporji so premagali telesne sile mladega moža, zravnal je svoje ude po trdem ležišču in sladko spanje ga je odvedlo v krajestvo sanj, kjer se je čutil srečnega, ker je videl svoje želje izpolnjene.

II.

ŽUPNIK MORENUS.

Vi hočete mi biti kristjani?

Ne strinja s kristjanstvom se sovraštvo:
Ljubezen Krist učil je — vi sovraštvo;
On luč je ljubil — vi temi ste vdani.

Stritar.

V Šent Lenartu je umrl župnik Urban Žunko. Bil je drag gospod in župljani so ga obče spoštovali. V izpolnjevanju svojih dolžnosti je bil

zelo natančen in kot duhoven vzoren, vnet za načela katoliške cerkve. Zato pa tudi tukaj ni bilo polja za nauke lutrove vere, četudi so se že v bližini pojavili njihovi pristaši.

Opat Ivan v Admontu je imenoval za župnika Ivana Morenusa. Prišel je od Sv. Križa na Murskem polju, kjer je bil za župnika.

Bil je mož srednje postave, na širokih plečih mu je sedela debela glava, katero so pokrivali črni lasje, izpod močnega čela je gledalo v svet dvoje temnih oči. Imel je v sebi nekaj, kar je vzbudilo čut, da je mož posebnih misli in zavzet za razširjanje novih nazorov.

To je bilo tudi povod, da ga je imenoval admontski opat župnikom, ker mu je ugajal njegov nastop, ko se mu predstavil osebno.

Bilo je na dan sv. Filipa in Jakoba, ko se je imelo vršiti umeščenje novoimenovanega župnika.

Iz Jarenine se je pripeljal že na vse zgodaj župnik Andrej Niger, ki je imel izvršiti obred umeščenja, v kar ga je pooblastil admontski opat kot cerkveni patron. Došel je tudi župnik iz Sv. Benedikta Timor Benediks, hitro za njim vikar iz Sv. Ruperta Štefan Putan, istočasno sta prišla župnik Ernest Latano iz Sv. Petra, ki je

Ve morate imeti knjigo
„KADAR ROŽE CVETO“
Naročite jo v Tiskarni
sv. Cirila v Mariboru.

Dekleta

Celje. (Dva smrtna slučaja.) Umrli sta v Celju dve poznani osebnosti, ki sta bili poznani ne samo pri mestjanih, ampak tudi daleč po okolici. Umrl je vodja okrajnega sodišča v Celju, nadsvetnik dr. Val. Flerin. Pokojni je po rodu Gorenjc iz Mengša. Po dovršenih študijah je stopil v prakso pri deželnem sodišču v Ljubljani, služil nato kot sodnik v Ilirske Bistrici, Kranjski gori, Črnomlju in do prevrata kot sodni predstojnik in okrajni sodnik v Žužemberku. Od tam je prišel kot sodnik posameznik v Celje ter je leta 1921 prevzel vodstvo okrajnega sodišča v Celju. Pokojnik je bil dober pravnik in pravi ljudski sodnik, ljudomil in dober z vsakomur, vsled česar je tudi užival visoko spoštovanje. Kot človek je bil skrajno skromen. Letos je še v odlični meri sodeloval pri ustanovitvi vodovodne zadruge v Zavodni; dočakal pa ni, da bi bil ta vodovod zgrajen. — Visoko starost je dočakal vpokojeni general Hubert Gellinek. Pokojnik je bil rojen v Sremskih Karlovcih leta 1842. V starosti šestih let so mu uporni Madžari leta 1848 ustrelili očeta. Prišel je v vojaško vzgojevališče v Karlovac in je moral že v starosti 17 let odriniti leta 1859 na italijansko bojišče. Leta 1866 se je udeležil vojne proti Prusiji. Po bosanski okupaciji je poveljeval dalje časa v Plevljiju. Leta 1898 je šel v pokoj in se je leta 1900 za stalno naselil v Celju. Ostani obema blagopokojnima ohranjen časten spomin!

Brežice. Naš okraj so letos že zopet obiskevale strašne ujme. Česar ni uničil spomladanski mraz, to je opustošila zadnji petek silna toča. Oblastni poslanec Josip Tratnik je opozoril na te nesreče tako Belgrad kakor tudi Ljubljano in prosil za pomoč. Dobil je od povsod naročilo, da naj gg. župane prizadetih občin napoti do tega, da dajo nemudoma ceniti škodo in tozadevne cenitve odpošljijo na oblastni odbor v Ljubljano. Gospodje župani se torej tem potom prosi, jo, da storijo takoj svojo dolžnost. Opozarjam jih, da je potrebna dvojna cenitev, 1 za odpis davka, druga za morebitno podporo.

Videm pri Krškem. V torek, dne 22. maja, se je pripeljala Rozalija Lončar, kuharica iz Sv. Jurija ob južni železnici, z osebnim vlakom iz Ljubljane ob devetih zvečer v Videm-Krško. Peš je šla od postaje Videm v Krško. Predno je prišla na savski most, ki je nenadoma nekdo od zadaj hotel potegniti iz rok ročno torbico. Ko se je ozrla, je zagledala moža srednje postave, obretega obraza, starega okrog 25 let, ki je bil

oblečen v sivo obleko s športno čepico. Klicala je na pomoč, vendar ji je ropar hitro iztrgal torbico z rok in zbežal s ceste v temo. S torbico je odnesel ropar nad 600 Din gotovine, dva zlata prstana z rdečim in belim kamenom, ovratno verižico z obeski, srebrno zapestno žensko uro in nekaj drugih malenkosti. Lončarjeva je oškodovana za več kot 3000 Din. Za roparjem doslej še ni nobenega sledu.

Ravne pri Vidmu. Dne 23. maja so bili domači posestnika Antona Bogoviča v Ravnah pri Vidmu zaposleni z delom na polju, tako da je ostala hiša od 2. do 4. ure popoldne brez varuha. Ko so prišli domov, so zapazili, da so med tem vlomilci s silo razbili okno, šli v hišo in odnesli vse, kar jim je prišlo pod roke. Poleg gotovine nad 6000 Din so odnesli dve niklasti uri, eno srebrno žensko uro z zapestnico, moško in žensko obleko, čevlje in perilo, tako da znaša škoda okrog 10.000 Din. Vloma so osumljeni cigani, ki so imeli v tem času svoje taborišče pri brodu v Mrtvicah ob Savi, odkoder so hodili preko Save na štajersko stran in so domačini videli posamezne cigane v raznih vaseh videmske fare in tudi na Ravnah. Orožniki so zaprli dva cigana. Cigana sta člana Nikoličev iz Odre pri Veliki Gorici.

Vojske nočemo! Vojske ne potrebujemo!

Zadnje dni je po večjih mestih naše države, posebno pa v Beogradu, samostojnodemokratska stranka z mladino in komunisti priredila burne nastope. Tekla je celo kri. V Beogradu so razburjene in nahujskane množice napravile po ulicah barikade in so razbile okna in izložbe. Strelijali so na orožnike, ki so delali red in mir. Tudi v Zagrebu in Ljubljani so neodgovorni ljudje, ki so pristaši samostojnodemokratske stranke, — skušali na enak način kakor v Beogradu delati nemir, ali se je njih namen hvala Bogu preprečil. Nahujskana mladina je kričala: »Vojsko hočemo! Proti Italijanu gremo!«

Kaj je bil vzrok teh dogodkov, ki so razburili celo našo domovino in veliki del Evrope?

Naša vlada, v kateri je zastopana po dr. Korošcu tudi naša stranka, je miroljubna. Ona hoče, da bi se spor z Italijo na lep, miren način odstranil in da bi se na vsak način preprečila nova vojna. Z Italijo je bilo treba že pred leti podpisati neke medsebojne pogodbe o razmerah na meji in medsebojnem občevanju. Te pogodbe se imenujejo »Nettunske konvencije«. In radi teh konvencij je začela neodgovorna, od samostojnih demokratov in radičevcev nahujskana mladina hujskarijo po mestih. Glavni povod so dali tudi Italijani, ki so v nekaterih primorskih mestih napadali naše ljudi in pobijali okna in uničevali imetje našim rojakom. Naša vlada je itak proti temu odločno ugovarjala pri italijanski vladi, in ni bilo prav nobene potrebe, da mladina nastopa.

O vseh teh dogodkih poročamo na drugih mestih. Ali podčrtati moramo, da je vsa hujskarija bila organizirana od strani samostalnih demokratov in radičevcev. Sodelovali so pri teh razburljivih dogodkih tudi komunisti, kar je posebno značilno. Razdivjane množice so glasno kričale: »Vojsko z Italijo hočemo!« Tako so kričali ljudje, ki ne vedo, kaj se pravi vojska. Ljudem, ki v naših krajih še zdaj držijo na Pribičevičevo, Žerjavovo ter Radičeve stranko, bomena tudi klicanje po vojski svarilen vzgled, da bodo zapustili te prežalostne stranke, oziroma družbo, ki bi zopet rada izzvala krvavo vojsko! Mislim, da bo vsak pameten človek obrnil hrbet stranki, ki šunta na vojno!

Mi pa pravimo: **Mir želimo, a vojske ne potrebujemo!** Kogar tako silno srbi hrbel, pa se naj gre v Italijo pretepat z Italijani in z Mussolinijem! Našo vlado, posebno pa našega voditelja dr. Korošca pa prosimo v imenu ljudstva: **Ne poslušajte hujškačev Radiča in Pribičeviča, preprečite krvavo vojno za vsako ceno, ohranite nam ljubi mir!**

tedaj oskrboval župnijo Sv. Marjeto in vikar Caharija Rozman od Sv. Antona.

Jareninski župnik je bil mož močne, vitke postave, dvoje prijaznih oči je gledalo tako milo, da si takoj vzljubil blagega moža. Osivelj lasje so kazali, da je že nastopila jesen življenja. Kljub temu pa je bil živahen v razgovoru in poln zdravega veselja. Zato so se njegovega prihoda vsi veselili, posebno župnik Putan iz Sv. Ruperta, ki je imel krasen glas in je lepo prepeval, se tudi rad smejal in zbijal dobre šale, da je spravil celo družbo v najboljše razpoloženje.

Župnik od Sv. Benedikta je bil mož že častitljive starosti, a še vedno bistrega duha in blagega značaja.

Zbrala se je mnogoštevilna množica vernega ljudstva ne samo iz šentlenartske župnije, ampak tudi sosednjih.

Od tržanov so prišli tudi trški sodnik Maks Pernhard ter Caharija Nürnberg, ki je bil obenem cerkveni ključar. Imela sta svoje posebno mesto v klopi blizu altarja.

Prva klop ob altarju je bila pregrnjena z rdečim suknom. Bil je to sedež graščakov iz Hrastovca.

Cerkve je bila že napoljnena z verniki, du-

hovništvo je bilo zbrano v zakristiji. Čakali so na prihod baroninje Margarete in njenega sina Ivana Friderika.

Dajci se sliši ropotanje voza, ki se ustavi pred cerkvijo nasproti malemu lesenemu, s slamo pokritemu poslopju na južni strani. Iz voza je stopila graščakinja Herberstein s svojim imenom. Podala sta se skoz vrata na južni strani, nad katerimi je bil vzdahn grb Herbersteinov, znamenje, da imajo ti tukaj svoj poseben vhod kot zaščitniki šentlenartske cerkve. Podaniki so stali ob strani in se globoko priklanjali, ob vhodu jih je pozdravil jareninski župnik kot zastopnik cerkvenega patrona in jih poškropil z blagoslovljeno vodo.

Ko sta zasedla Herbersteina svoje mesto v bližini altarja, se je začel cerkveni obred. Verna množica je gledala z veliko pozornostjo, še bolj pa radovednostjo celo ceremonijo, saj kaj takega se ne vidi vsak dan.

Minula je slavnostna maša, ki jo je bral novo umeščeni župnik Morenus, z izbranim glasom je zapel šentpetrski vikar Štefan Putan ob koncu Ite missa est, da je celo baroninja Herberstein s posebnim zanimanjem pokimala svojemu sinu.

Množica se je vsula iz cerkve, duhovniki pa

Botri! Ne delajte si ekhti za BIRMSKO DARILCI! Lep molitvenik, pa en rožnivenec je poleg nanadnih spominov najlepši spomin. V današnjem „Gospodarju“ najelite cenič TISKARNE SV. CIRILA

Volneno, belo in pisano platno, hlačevino, kambrike, delene, srajee, nogavice, kravate, dežnike itd. kupite najceneje pri tverdkem Alojz Drofenik, Celje SAMO Glavni trg št. 9 SAMO Vsakovrstni ostanki za polovično ceno. 557

Dežnikarna 620

JOS. VRANJEK v Celju - Kralja Petra trg 15

naznanja, da se je preselila radi prezidave iz vogelne hiše Kralja Petra cesta 25 v Pelletovo hišo na Kralja Petra cesti 15. — Priporoča cenj. odjemalcem svojo bogato zalogu dežnikov vseh vrst, od najnavadnejših do najfinjejsih in solčnikov solidnega domačega izdelka po najnižjih cenah. Na debelo in drobno. — Sprejema in izvršuje preobleke in vsa v stroku s, dajoča pravila hitro, točno in solidno po najnižjih cenah.

MOŠTIN!

Najboljša esenca za izdelavo dobre, zdrave in ne drage domače pijače. Dobri se samo pri prodajalcih Drogerija Wolfram, Maribor in drogerija A. Kanc, Ljubljana. 689

V vsakem petem paketu sladne kave Viktor Jarc, po pol kg zdravstvene ki je izvrstne kvalitete, se nahaja 2 Din v gotovini za premijo. 83

Pošten in močan fant se sprejme za sodarsko obrt kot vajenec. Prednost ima ki že nekaj zastopi. Jožef Šketa, sodarski mojster, Sv. Lovrenc na Pohorju. 686

Kose, srpe, brusne kamne, prvovrstne, kupite najugodnejše v trgovini Franc Senčar, Mala Nedelja. Nakup jajc, masla, putra, suhih gob. 687

Hišica, nova, blizu postaje z vrtom za zelenjavo in tričetrt orala zemlje se se takoj proda. Potočnik Franc, Račje 135. 681

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadruži z neomejeno zavezo

v lastni hiši, Cankarjeva ulica 4 poleg davkarije.

Pri njej je denar najbolj varno naložen, vsled tega, ker je to soliden kmetski denarni zavod in ker jamčijo poleg hiš in rezerv vsi člani, kajih število znaša nad 3000, za varnost vlog z vsem svojim premoženjem. To jamstvo prekaša daleč stanje vseh hranilnih vlog, ki presegajo vsoto Din 52,000.000.— Posojila na vknjižbo, poroštvo in zastave pod najugodenjšimi pogoji.

so se podali v župnišče, kajti danes se bo jedlo z veliko žlico in to je nekaj posebnega. Vabilo novega župnika se je odzval tudi mladi graščak Herberstein, med tem ko se je baroninja Margareta takoj odpeljala v Hrastovec, češ, da se ne počuti posebno dobro, dejansko pa ji ni bilo za družbo, ker ni bilo nobenih plemenitašev.

Da sta bila navzoča tudi trški sodnik Pernhard in cerkveni ključar Caharija Nürnberg, se razume, ker bila bi to velika žalitev. Maks Pernhard je bil sicer protestant, a prezreti se ga ni moglo, kajti bil je trški sodnik in s tem tudi namestnik hrastovške sodnije za trg Sv. Lenart; in kar je v zvezi z graščino Hrastovec, se ne sme zapostaviti, kajti nje lastniki so gospodje tudi glede trga in cerkve pri Sv. Lenartu.

Pri polno obloženi mizi so se kmalu razvezali jeziki, posebno ker je bil mladi graščak dobre volje, sedel je zraven Caharija Nürnberg, brata njegove neveste in tako je našel priliko se z njim pogovarjati o tem in onem, pri čemur se večni pozabil, omeniti svoje izvoljenke. Nürnberg si je štel v posebno čast, da se razgovarja z njim mladi graščak.

Že je nazdravil jareninski župnik mlademu graščaku ter novemu župniku, nakar se je za-

hvalil ta v izbranih besedah vsem. Začelo se je neprisiljeno razgovarjanje med posameznimi gosti.

»Lepo župnijo si dobil,« meni župnik zi Jarenine proti župniku Morenu, »si lahko zadovoljen.«

»Saj sem tudi,« nasmehlja se ogovorjeni, »upam, da se bom z župljani dobro razumel.«

»Saj so vsi dobri ljudje in verni katoličani,« meni župnik od Sv. Benedikta, »drugovernih ni dosti.«

Pri tem pogleda po strani na trškega sodnika, ki je sicer razumel te besede, a se delal, kakor bi jih preslišal.

Župnik Morenu namigne benedikemu s pogledom na Pernharda, kakor bi mu hotel reči, da naj ne govoriti o tem.

A ta si ni dal nič reči, bil je v svoji stvari strasten, da skoraj pretiravajoč.

»Ta novodobni duh se povsod razširja,« govoriti benedikti župnik dalje, »pri nas so se pojavili že skakači.«

»Kaj je to,« vzklikanje nekateri gostje.

(Dalje bo sledilo.)

Vaš denar ima [pri] meni večjo vrednost!

Vi kupite pri meni po zelo zmernih cenah prav dobro blago. Počastite me s svojim obiskom in pretehtajte sami resničnost gornje trditve!

KOLARIČ FRANC,
trgovina, APACE

668

Vulkan in Turške kose

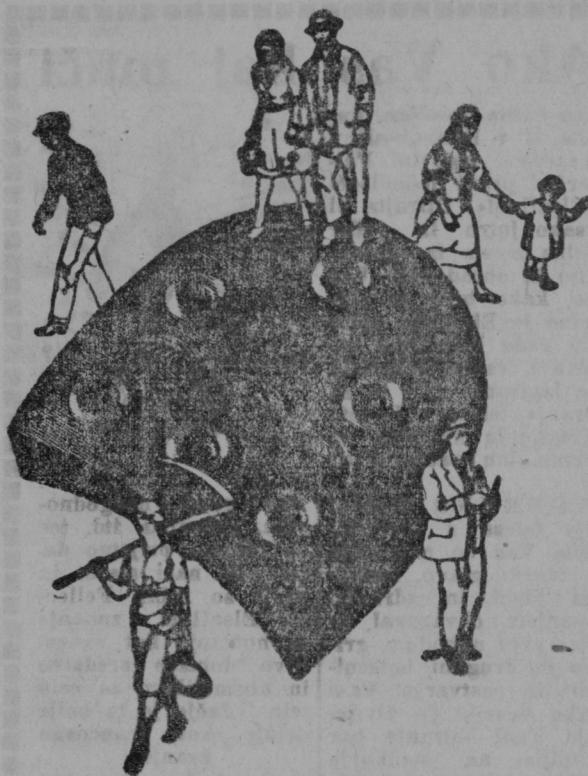
se dobijo v trgovini železnine
Korazija

MARIBOR, ALEKSANDROVA C. 42.

Priporočam tudi izvrstne brusne kamne, motike, vle za gnoj in steljo, srpe, nagrobne križe, vsakovrstno železje, orodje, traverze in apno po nizki ceni in s solidno postrežbo. 663

Naredite veselje svojim birmankam in kupite jih v spomin lep molitvenik, pa en rožnivener poleg navedenih spominkov. V danasnjem »Gospodarju« pogledite členek TISKARNE SV. CIRILA.

Batrice!

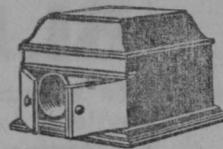

Dolga pota brez utrujenosti.

Kmet nima tako udobnih prometnih sredstev kakor meščan. Često mora po več ur peš hoditi iz enega kraja do drugega. Za utrudljivo telo so Palma kaučuk pete dobrota.

Palma pete so trajnejše kot najboljše usnje, cenejše ter dajo elastično hojo, ki varuje čevlje in telo. 395 Zenski in otroški čevlji postanejo v sled Palma kaučuk peta elegantni, toda za to ni nikakih višjih stroškov.

Kdo sprejme mlado spleto dekle za čas počitnic. Opravlja bi lažja gospodinska dela, oziroma pa zila na otroke. Ponudite na upravo Slovenskega gospodarja pod »Slepac.«

Violine od 95— din, gramofoni od 345— din, ročne harmonike od 85— din, mandoline od 136— din, citre od 192— din, gitare od 207— din, lesena in pločevinasta pihala, tamburice i. t. d. v prvovrstni kvaliteti, po izredno nizkih cenah, direktno s tovarniškega skladišča **8 dni na ogled.** - Instrument, ki Vam ne bi ugajal, vzamemo nazaj. Veliki ilustrovani cenik zastonj. Zahtevajte ga takoj od tvrdke:

SKLADIŠČE

MEINEL & HEROLD
tovarna glasbit, gramofonov in harmonik
Maribor, št. 106-A

629

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica Maribor

V lastni novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo. — Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. 12

Pooblaščeni prodajalec srečki drž. razredne loterije.

JETIKA se zdravi in ozdravi v zavodu dr. Pečnik-a, pošta Rogaška Slatina, okolica. Zahtevajte prospekt. 632

Pohištvo

POSTELJNINA, VLOŽKI, MODRACI, ZASTORI, POSTELJ.ODEJE, POHISTVENA TKANINA ltd., NAJBOLJSE IN NAJCENEJSE PRI KARLU PREIS, MARIBOR. GOSPOSKA ULICA 20

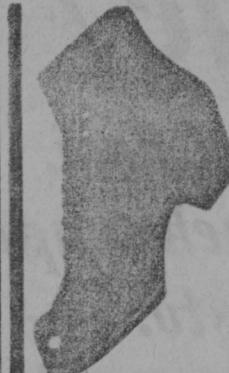
Brezplačni ceniki.

516

Brezplačni ceniki.

12

Boks Ia.

Moški čevlji	Din 172—
Moški polčevlji	Din 159—
Zenski čevlji	Din 172—
Zenski polčevlji	Din 159—
Otročji 31—35	Din 110—
Otročji 26—30	Din 73—
Otročji 22—25	Din 56—
Damski ševro	Din 170—
Damski v barvah	Din 198—
Damski lak	Din 199—
Moški iz kravine	Din 154—
Moški iz leteline	Din 163—

Naročite takoj, dokler so te nizke cene in pišite tudi po cenik z več 1000 slikami na veletrgovino.

R. STERMECKI, Celje št. 24
Naročila čez Din 500 pošt. prosta. Kar ne ugaja se zamenja ali vrne denar.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Stolna ulica 6 r. z. z. n. z. Stolna ulica 6

Obrestuje hranilne vloge
brez odpovedi po 6%

na trimesečne odpovedi po

8%

Najvarnejše in najugodnejše se nalaga denar pri pupilar. zavodu, ki obstaja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANIILNICA

v Celju, Krekov trg

(v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča, ter naložbam cerkevnega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse premožje rešuje brezplačno.

Kot zabranjeno sredstvo je Thürpil pri driski telet in svinj od občudovanja vrednega uspeha. Dobrota Thürpila je neuporečna. Ne manjka pri nas v nobeni hiši.

O. H. Landwirt in O.

Thürpil se dobi pri živinozdravnikih in lekarnarjih. Zahtevajte prsten Thürpil in odklonite nadomestilo.

Edini izdelovatelj: CL. LAGEMAN, CHEM. FABRIK, AACHEN.
Zaloga: „LYKOS“ Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ulica 8.

Prepozno!

Pa kako naj bo drugače, ko mi je ura za nič! Varuj se take usode in kupi sebi uro pri tej strokovno urarski tvrdki, katera ima v Švicari lastno tvornico ur in zato edina prodaja lahko prave švicarske ure skoro

PO IZVIRNIH TOVARNISKIH CENAH.
Zepno uro št. 100 Anker-Remontoir-Roskopf dobiti za samih 49 Din 60 par, budilko št. 105 z zanesljivim švicarskim Ankerovim strojem s triletnim jamstvom za 64 Din 20 p.

Suttnerjeve ure z zaščitno marko IKO, OMIKO in AXO, katere uživajo svetovni glas, dobite lahko v različnih cenah in sicer zlate, srebrne in niklaste. — Večina slik teh ur, ur-zapestnic, verižic, prstanov, uhanov, in vse ostale zlate in srebrne predmete kakor tudi koristne darove in praktične predmete za dnevno uporabo najdete v velikem praktično-krasnem ilustriranem ceniku, kateri se na željo pošlje brezplačno vsem kemu, kateri ga zahteva pri

SVETOVNI HIŠI UR, H. SUTTNER, LJUBLJANA št. 992

BLAGO

Za ženine in neveste, svileni robci, platno, hlačevina i. t. d. i. t. d.

se dobijo po naj-⁸⁴
nižjih cenah pri

I TRPINU

Maribor, Glavni trg 17

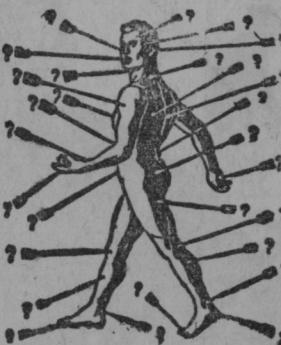
Cunje,

staro želeso, baker, medenino, svinec, cink, papir, glaževino, kosti in krojaške odpadke kupim in plačam najboljše

A. Arbeiter, Maribor,
Dravska ul. 15.
Iščem stalne nabiralce in
nakupovalce. 566

Ako Vas kaj muči

ako čutite bolčine, kupite si v lekarni ali v tozadevni trgovini Fellerjev pravi lepodiseči »Elsafluid«. Otrajte si vsako jutro in večer bolna mesta in iznenadijo in obradovalo Vas bo, kako brzo in prijetno je Elsafluid oblažil Vaše боли. Ako ste zdravi, rabite Elsafluid za izpiranje gria in za pranje telesa. Bodete Elsafluidu hvaležni in ostali mu boste zvesti!

DNEVNO negovanje telesa z Elsafluidom Vas bo nagradilo z bistro glavo, močnimi živci in zdravim spanjem, obvaroval bo Vas pred nahodom, gripe in drugimi bolezni in ustvarjal Vam tako veselje do življenga. Tudi notranje, par kapljic na sladkorju ali mleku, obvaruje

Zahtevajte v lekarnah ali tozadevnih trgovinah tudi v najmanjih krajih izrecno Fellerjev pravi Elsafluid v poizkusnih stekleničkah po 6 Din, v dvojnih po 9 Din ali v specijalnih po 26 Din. Ako pravega ne dobite, naročite direktno po pošti, potem imate seveda cenejo čim več naročite naenkrat, ker z omoto in poštino vred stane

Vas proti neugodnostim, grčevima itd. ter na želodec prijetno deluje. Že naši starši in dedje so rabili Fellerjev Elsafluid zunanje in notranje kot zanesljivo domače sredstvo in kozmetikum za celo telo. Jačje je in bolje deluje kot francosko žganje.

9 poizkusnih ali 6 dvojnih ali 2 specijalnih steklenici . . . 62 Din

27 poizkusnih ali 18 dvojnih . . . 139 Din
ali 6 specijalnih steklenic . . .

54 poizkusnih ali 36 dvojnih . . . 250 Din
ali 12 specijalnih steklenic . . .

Naslov označite jasno: Lekarnaru
Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg
341, Hrvatska.

Kmetje!

Ne hodite bosi.

Obut človek napravi mnogo več dela.

Stoji čvrsto. — Ne rani si noge.

Izdelamo za Vas trajno elastična in cena obutala.

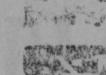
Sposobna so za vsako opravilo. Na polju, ženi pri hiši, otrokom za šolo.

Povsod in za vsakega.

Za moške in ženske 69.-

Din

69.-

693

foota